

Prognoza oddziaływania na środowisko
do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych
obszarów w gminie Sokółów Podlaski

Wieliczka, 04.02.2025 r.

Zespół autorski:	mgr Szymon Krok – kierownik zespołu	
	mgr Agnieszka Michalska	

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że kierownikiem zespołu autorskiego przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Szymon Złot

Spis treści

1. Wstęp.....	11
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	11
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	11
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	13
3.1. Powiązania z innymi dokumentami.....	13
3.2. Główne cele sporządzenia planu	14
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	14
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania.....	15
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	16
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	16
7. Lokalizacja terenu opracowania	16
8. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	25
8.1. Geomorfologia.....	25
8.2. Geologia	26
8.3. Warunki budowlane	27
8.4. Surowce mineralne	27
8.5. Gleby	27
8.6. Użytkowanie gruntów	28
8.7. Warunki hydrologiczne	29
8.7.1. Wody powierzchniowe.....	29
8.7.2. Wody podziemne.....	33
8.8. Klimat i powietrze	35
8.9. Walory krajobrazowe oraz zabytki kultury	36
8.10. Różnorodność biologiczna	37
8.10.1. Szata roślinna	37
8.10.2. Fauna	38
8.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	38
8.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	38
8.11.2. Korytarze ekologiczne.....	39
8.11.3. System Przyrodniczy Gminy	40
9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	42

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	43
10.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych	43
10.2. Zagrożenie powodziowe.....	43
10.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza	43
10.4. Zagrożenie osuwiskowe	44
10.5. Hałas.....	44
10.6. Gospodarka odpadami	44
10.7. Zagrożenia dla form ochrony przyrody	44
10.8. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych	45
11. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	45
12. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	46
12.1. Oddziaływanie na ludzi	50
12.2. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną.....	50
12.3. Oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000	51
12.4. Oddziaływanie na Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu.....	51
12.5. Oddziaływanie na pozostałe obszary objęte ochroną prawną	54
12.6. Oddziaływanie na powiązania przyrodnicze oraz korytarze migracyjne zwierząt i roślin....	54
12.7. Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe	55
12.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby	55
12.9. Oddziaływanie na krajobraz	55
12.10. Oddziaływanie na powietrze	56
12.11. Oddziaływanie na klimat.....	57
12.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne	57
12.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	57
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	58
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	60
15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	60
16. Dokumenty i materiały źródłowe	62
Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	62
Publikacje i pozostałe materiały źródłowe.....	63

Spis rycin i tabel	64
---------------------------------	-----------

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Sokołów Podlaski, sporządzona zgodnie z Uchwałą Nr XXI/123/2025 Rady Gminy Sokołów Podlaski z dnia 17 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Sokołów Podlaski.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 647 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. 1112 ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Treść prognozy odpowiada art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

W projektowanym planie oraz przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko, pod uwagę wzięto cele zawarte w dokumentach o znaczeniu lokalnym, krajowym i międzynarodowym w szczególności dotyczące:

- ochronę powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca

2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – ustalenia planu miejscowego prawidłowo odnoszą się do kwestii ochrony przyrody i powierzchni ziemi;

- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – nie przewiduje się działań mogących znacząco pogorszyć jakość gleb;
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych tj.: 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków; Ramowa Dyrektywa Wodna; Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – ustalenia planu miejscowego nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe określone dla wód podziemnych i powierzchniowych;
- ochronę powietrza zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – zastosowano rozwiązania ograniczające wpływ niskiej emisji na jakość powietrza;
- prawidłową gospodarkę odpadami, określoną w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, plany gospodarki odpadami oraz regulaminy gminne – gospodarka odpadami będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – dokument ustala zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – plan miejscowy zachowuje najcenniejsze siedliska i powiązania przyrodnicze w dotychczasowej formie;
- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu miejscowego uwzględniają:
 - zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
 - przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez umożliwienie zaopatrzenia w ciepło m.in. z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustalenia planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu głównego strategii jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane przez analizowany plan miejscowy.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Jednym z kierunków rozwoju przestrzennego województwa mazowieckiego jest ochrona środowiska i zasobów przyrody. W PZPWM postulowane są między innymi następujące działania:

- zapewnienie ochrony różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu m.in. poprzez adekwatne zapisy w MPZP;
- dążenie do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjającej retencji wód opadowych, głównie w miastach;
- zachowanie istniejących naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych, w tym starorzeczy, torfowisk, bagien, stawów, śródpolnych oczek wodnych oraz ich ochrona poprzez zapisy w dokumentach planistycznych gmin;
- poprawę jakości wód poprzez rozwój i modernizację infrastruktury ochrony środowiska (w szczególności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej) oraz racjonalną gospodarkę przestrzenną w sąsiedztwie zbiorników wodnych;
- realizację działań inwestycyjnych i utrzymaniowych melioracji wodnych, w tym ochronę układów odwodnienia rowami melioracyjnymi, budowę systemów melioracji zwiększających retencję glebową, odbudowę systemów drenarskich.

W dokumencie przyjęto założenia PZPWM w zakresie ochrony środowiska naturalnego i właściwego gospodarowania jego zasobami poprzez wprowadzanie terenów mieszkaniowych i zagrodowych poza najcenniejszymi przyrodniczo terenami gminy, właściwe zapisy dotyczące udziału powierzchni biologicznie czynnej, ustalenia regulujące gospodarkę wodno-ściekową w gminie, w zakresie istniejących rowów nakaz zachowania ciągłości przepływu wód z możliwością przebudowy i zabudowy w przypadku kolizji z projektowaną zabudową.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+

Głównym celem strategii jest „Zapewnienie wysokiej jakości życia poprzez trwały i zrównoważony przestrzennie rozwój województwa, służący wzrostowi znaczenia regionu w Europie i na świecie, przy poszanowaniu zasobów środowiska”. Aby to osiągnąć władze regionu wytyczyły cele strategiczne. W zakresie środowiska i energetyki wyznaczono cel: „Zielone, niskoemisyjne Mazowsze” (Poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody).

Do kierunków działań w powyższym obszarze zaliczono:

- Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska;
- Proekologiczna transformacja energetyki;
- Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu;
- Poprawa jakości środowiska;
- Podnoszenie efektywności energetycznej.

Plan odnosi się do Strategii między innymi poprzez umożliwienie zaopatrzenia w ciepło m.in. z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami odrębnymi, lokalizowanie terenów inwestycyjnych poza obszarami o wysokich walorach środowiska, zapewnienie rozwoju systemu elektroenergetycznego, zakaz odprowadzania do gruntu ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń, które są określone w przepisach odrębnych.

Strategia Rozwoju Gminy

Gmina Sokółów Podlaski nie posiada aktualnej Strategii Rozwoju Gminy.

3.2. Główne cele sporządzenia planu

Realizacja przedmiotowego planu miejscowego ma na celu uzupełnienie istniejących terenów budowlanych w obrębach ewidencyjnych: Brzozów Kolonia, Justynów, Karlusin, Łubianki, Nowa Wieś, Budy Kupientyńskie, Walerów, Węże, Wyrąb, Ząbków Kolonia i Żanęcin. Obszary te zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych, wyposażonych w podstawowe sieci infrastruktury technicznej. Posiadają one dostęp do utwardzonych, urządzonych dróg publicznych i wewnętrznych, zapewniających niezbędną obsługę komunikacyjną. Plan stanowi wyraz woli Rady Gminy Sokółów Podlaski względem kształtowania przestrzeni na terenie gminy. Powyższe wpisuje się w instytucję tzw. władztwa planistycznego gminy i jest przejawem racjonalnego gospodarowania przestrzenią gminy.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu miejscowego, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego. W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów. Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska. Szczególną uwagę zwrócono na oddziaływanie ustaleń planu na istniejące formy ochrony przyrody. Omówiono także skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu.

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu wyeliminowania niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

W granicach planu wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- 1) MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;
- 2) MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług;
- 3) KDG – teren drogi głównej;
- 4) KDZ - teren drogi zbiorczej;
- 5) KDD - teren drogi dojazdowej;
- 6) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 7) RZ – teren zabudowy związanej z rolnictwem;
- 8) RZM – teren zabudowy zagrodowej;
- 9) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Dla wydzieleń określono funkcje oraz wprowadzono szereg zapisów ustalających zasady użytkowania danego terenu, uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z zapisami planu, w granicach opracowania zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Przy dokonaniu oceny oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu zastosowano metodę opisową, niezbędną do sprecyzowania wyników identyfikacji.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu będzie odbywała się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez właściwe instytucje. Wyniki będą prezentowane w raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przedmiotowe obszary nie są położone na terenie przygranicznym. Odległość od najbliższej położonej granicy z Białorusią wynosi ok. 60 km. W projekcie planu nie przewiduje się inwestycji o znaczeniu transgranicznym.

7. Lokalizacja terenu opracowania

Granice terenów opracowania zostały określone w Uchwale Nr XXI/123/2025 Rady Gminy Sokołów Podlaski z dnia 17 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Sokołów Podlaski. Analizą objęto obszary o łącznej powierzchni ok. 139,75 ha, położone w województwie mazowieckim, w powiecie sokołowskim, w gminie Sokołów Podlaski. Znajdują się one w 11 obrębach ewidencyjnych gminy: Brzozów Kolonia, Justynów, Karlusin, Łubianki, Nowa Wieś, Budy Kupientyńskie, Walerów, Węże, Wyrąb, Ząbków Kolonia i Żanęcin (Ryc. 1).

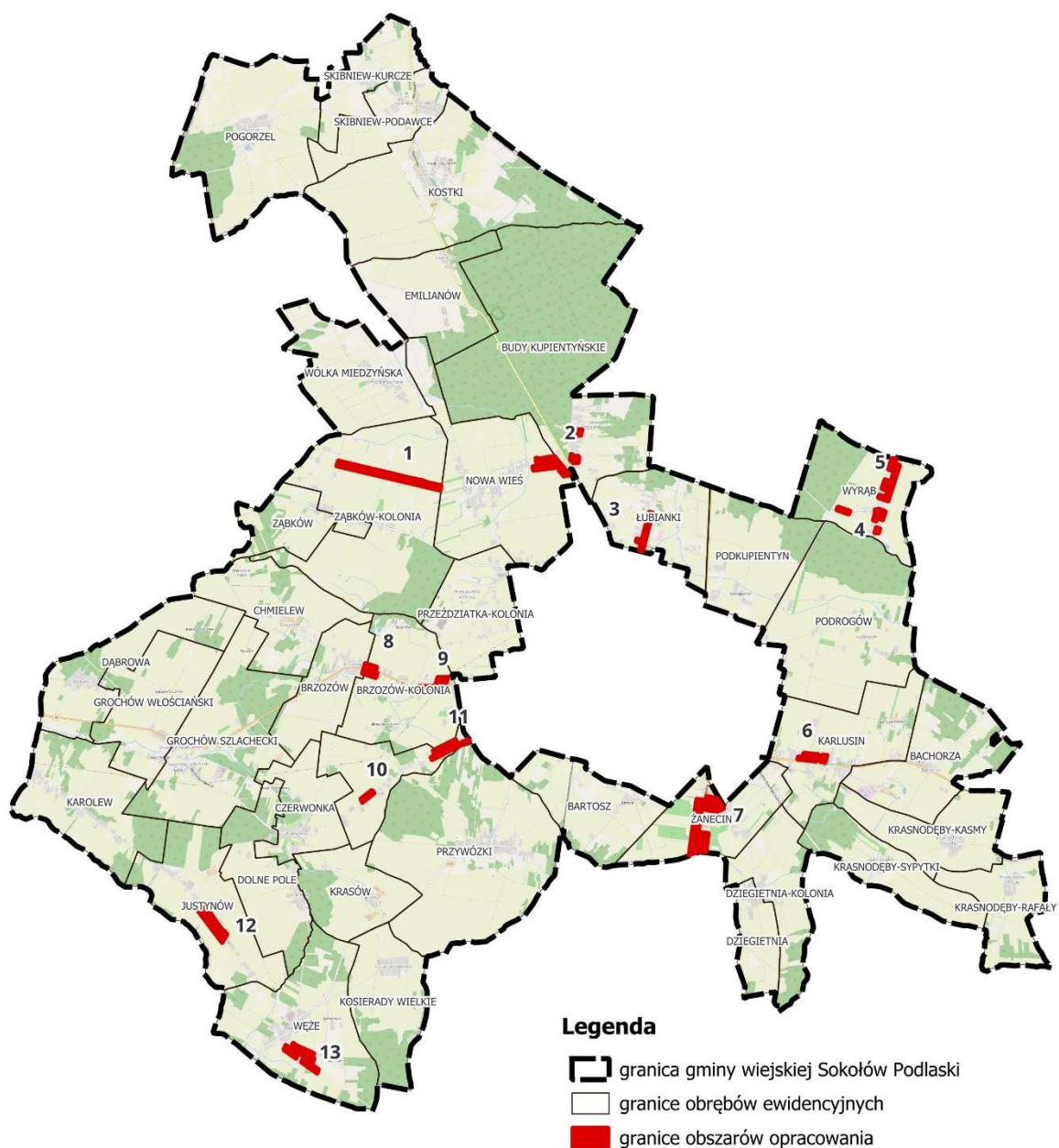
Gmina Sokołów Podlaski ma charakter wiejski, a jej powierzchnia wynosi 136,6 km², co stanowi ok. 12% powierzchni powiatu. W 2024 roku zamieszkiwało ją 5 772 osoby, a gęstość zaludnienia wynosiła 42,25 os/km² (GUS). Liczba ludności gminy w ostatnich latach spada (w ciągu ostatnich 10 lat spadek o ok. 5%). W skład gminy wchodzi 39 obrębów ewidencyjnych: Bachorza, Bartosz, Brzozów, Brzozów-Kolonia, Budy Kupientyńskie, Chmielew, Czerwonka, Dąbrowa, Dolne Pole, Dziegietnia, Dziegietnia-Kolonia, Emilianów, Grochów Szlachecki, Grochów Włociański, Justynów, Karlusin, Karolew, Kosierady Wielkie, Kostki, Krasnodęby-Kasmy, Krasnodęby-Rafały, Krasnodęby-Sypytki, Krasów, Łubianki, Nowa Wieś, Podkupientyn, Podrogów, Pogorzel, Przedziatka-Kolonia, Przywózki, Skibniew-Kurcze, Skibniew-Podawce, Walerów, Węże, Wólka Miedzyńska, Wyrąb, Ząbków, Ząbków-Kolonia i Żanęcin. Centrum administracyjne oraz usługowe gminy stanowi miasto Sokołów Podlaski. Sieć najważniejszych dróg przebiegających przez teren gminy tworzą:

- droga krajowa nr 63: granica polsko-rosyjska - Giżycko - Łomża - Zambrów - Siedlce - Łuków - Radzyń Podlaski - granica polsko-białoruska,
- droga krajowa nr 62: Płock - Wyszogród - Zakroczym - Serock - Wyszaków - Łochów - Węgrów - Sokołów Podlaski,
- droga wojewódzka nr 627: Ostrołęka - Ostrów Mazowiecki - Małkinia - Kosów Lacki - Sokołów Podlaski.

Przez teren gminy przebiega także niezelektryfikowana linia kolejowa nr 55 (Sokołów Podlaski – Siedlce).

W aspekcie środowiskowym gmina nie wyróżnia się wieloma cennymi przyrodniczo obszarami. Niemniej jednak w jej granicach mieszczą się: Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Obszar gminy jest terenem o słabym zróżnicowaniu rzeźby. Znajduje się on w obrębie wysoczyzny polodowcowej, charakteryzującej się płaską powierzchnią, miejscami falistą. Na terenie gminy przeważają użytki rolne. Ukształtowane historycznie struktury osadnicze zlokalizowane są głównie wzdłuż dróg.

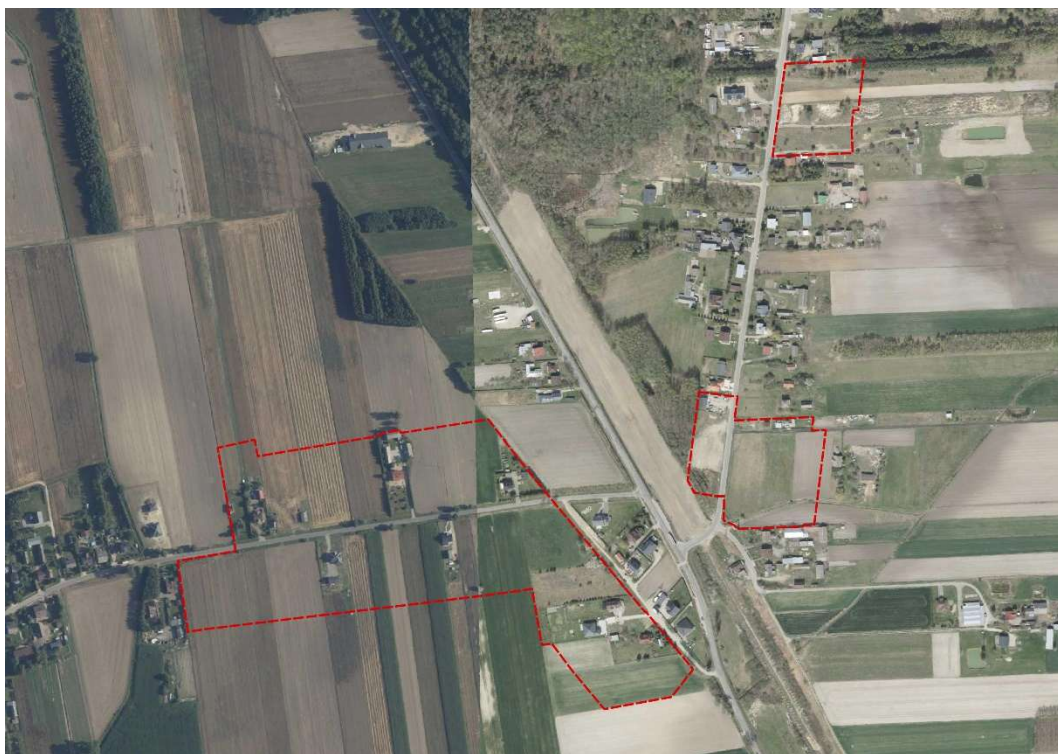
Położenie obszarów opracowania na tle podziału administracyjnego gminy przedstawiono poniżej.

Ryc. 1. Położenie obszarów opracowania na tle obrębów ewidencyjnych Gminy Sokółów Podlaski

Ryc. 2. Obszar opracowania nr 1 w obrębie ewidencyjnym Ząbków Kolonia

Ryc. 3. Obszary opracowania nr 2 w obrębie ewidencyjnym Nowa Wieś i Budy Kupientyńskie

Ryc. 4. Obszar opracowania z załącznika nr 3 w obrębie ewidencyjnym Łubianki

Ryc. 5. Obszary opracowania nr 4 w obrębie ewidencyjnym Wyrąb

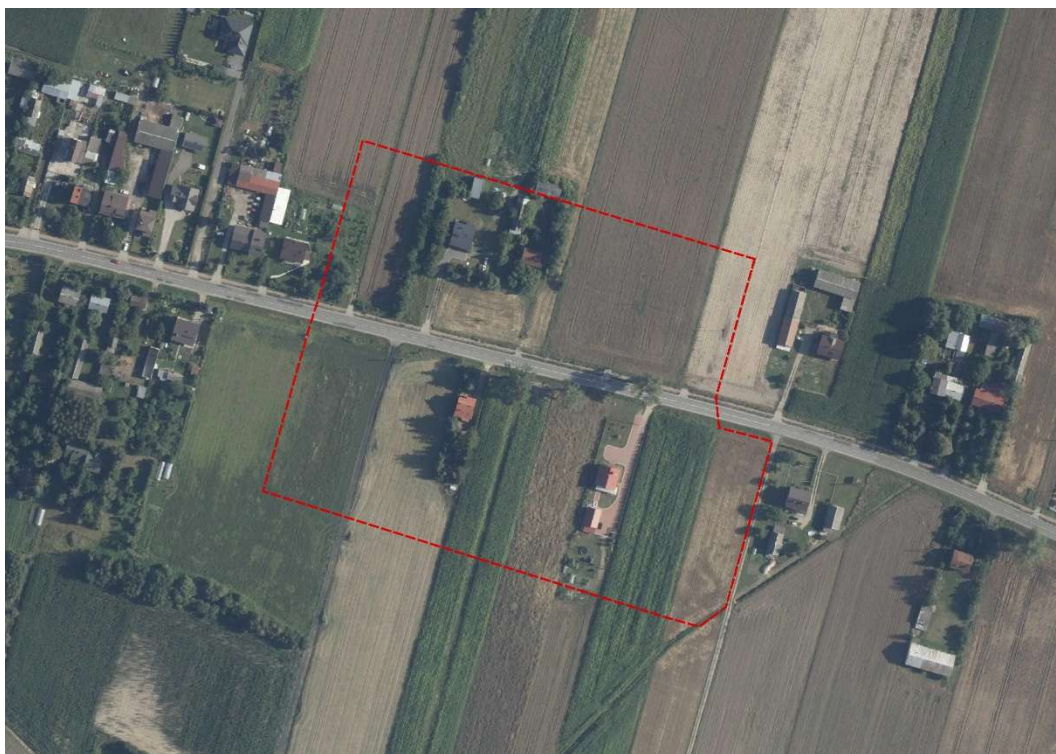
Ryc. 6. Obszar opracowania nr 5 w obrębie ewidencyjnym Wyrąb

Ryc. 7. Obszary opracowania nr 6 w obrębie ewidencyjnym Karlusin

Ryc. 8. Obszar opracowania nr 7 w obrębie ewidencyjnym Żanecin

Ryc. 9. Obszar opracowania nr 8 w obrębie ewidencyjnym Brzozów i Brzozów Kolonia

Ryc. 10. Obszar opracowania nr 9 w obrębie ewidencyjnym Brzozów Kolonia

Ryc. 11. Obszar opracowania nr 10 w obrębie ewidencyjnym Walerów

Ryc. 12. Obszar opracowania nr 11 w obrębie ewidencyjnym Walerów i Brzozów Kolonia

Ryc. 13. Obszar opracowania nr 12 w obrębie ewidencyjnym Justynów

Ryc. 14. Obszar opracowania nr 13 w obrębie ewidencyjnym Węże

8. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

8.1. Geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym (Solon i in. 2018) gmina Sokółów Podlaski położona jest w całości w granicach Wysoczyzny Siedleckiej (318.94) zaliczanej do megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Nizinny Środkowopolskie, makroregionu Nizina Południowopodlaska.

Wysoczyzna Siedlecka posiada formę rozległego polodowcowego, „warciańskiego” plateau. W jej obrębie szeroko rozpowszechnione są gliny zwałowe oraz drugorzędnie osady wodnolodowcowe łądolody Warty zlodowacenia środkowopolskiego. Od północy wysoczyzna ograniczona jest stromymi zboczami Podlaskiego Przełomu Bugu, od zachodu z kolei stromymi stokami Obniżenia Węgrowskiego. Granica południowa z Równiną Łukowską jest mniej czytelna w rzeźbie. Wyznacza ją zespół form końcowych lub recesyjnych łądolodu Warty zlodowacenia środkowopolskiego. Znajduje się ona w strefie wododziałowej Krzny i Bugu, cechującej się szczególną georóżnorodnością. Pewną osobliwością charakteryzuje się również zespół form marginalnych łądolodu Warty zlodowacenia środkowopolskiego. Posiadają one łukowaty przebieg, który zawdzięcza przemieszczaniu się „jęzorów lodowcowych” wzdłuż kopalnych, przedwarciańskich dolin rzecznych. Do przebiegu tych dolin nawiązują wypełnione torfami górne odcinki Muchawki, Liwca i Toczonej, które są lewobrzeżnymi dopływami Bugu. Z okresu holocenu, w obrębie Wysoczyzny Siedleckiej, pochodzą duże zespoły wydm w rejonie Gręzówki, na północny-zachód od Łukowa.

Obszar gminy jest terenem o słabym zróżnicowaniu rzeźby. Znajduje się on w obrębie wysoczyzny polodowcowej, charakteryzującej się płaską powierzchnią, miejscami falistą. Wysokości względne wynoszą średnio ok. 5 m, przy spadkach na poziomie 5%. Urozmaicenie w rzeźbie stanowią

formy dolinne a także wzgórza i pagóry moreny czołowej. Znajdują się one w rejonie: Kostek, Bud Kupientyńskich, Danusina, Kolonii Brzozów, Czerwonki, Dolnego Pola, Węży Górnych, Kosieradowa i Kolonii Bachorza. Wysokości względne tych wzniesień sięgają ok. 30 m przy nachyleniach w przedziale 5-10%. We wsiach Kostki i Budy Kupientyńskie znajdują się pagóry moreny czołowej składające się na ciąg moren czołowych Kostki - Suchodół. W obrębie przedpola tego ciągu, na wschód od Emilianowa, zalega duży sandr wysoczyznowy o płaskiej powierzchni i nieznacznym nachyleniu (spadki poniżej 5%). Obszar gminy Sokołów Podlaski przecinany jest dolinkami niewielkich rzek: Czerwonki, Miedzanki, Cetyni i Buczynki, ich dopływami oraz dolinkami erozyjno-denudacyjnymi. Na wschód od Wólki Miedzyńskiej znajdują się doliny wód roztopowych, będące formami dolinnymi powstałymi w wyniku procesów fluwioglacjalnych. Ich kształt jest wydłużony, posiadają wyrównane dno, a spadki zboczy nie przekraczają 5%. Występujące w tym rejonie zagłębienia bezodpływowe mają kształt mis i niecek o różnej wielkości. Ich głębokość nie przekracza 2 m. Posiadają one łagodne zbocza. Koncentrują się głównie w okolicach wsi Kostki i Budy Kupientyńskie.

Do najniższej położonych terenów w gminie Sokołów Podlaski należą obszary położone w dolinie Czerwonki na zachodzie o wysokości bezwzględnej ok. 139 m n.p.m. We wschodniej części gminy wysokości bezwzględne wzrastają do ok. 188 m n.p.m. Obszary objęte projektem planu miejscowego charakteryzuje równinna rzeźba terenu.

8.2. Geologia

Obszar gminy Sokołów Podlaski znajduje się w granicach Obniżenia Podlaskiego, które należy do Platformy Wschodnioeuropejskiej. W granicach opracowania na osadach proterozoicznych zalegają morskie osady ery paleozoicznej i mezozoicznej oraz lądowe warstwy trzeciorzędowe. Na utworach trzeciorzędu występują osady czwartorzędowe o miąższości dochodzącej do 100 m. Powstały one na skutek trzech zlodowaceń (podlaskiego, południowopolskiego i środkowopolskiego), które nawiedziły m.in. obszar gminy. Z okresu stadiału warty, który objął swoim zasięgiem cały obszar opracowania pochodzą gliny zwałowe, posiadające duży zasięg występowania. Na glinach zalegają osady moreny czołowej, które składają się z piasków ze żwirami i głazikami. Objawiają się one w formie wzgórz i pagórków o niewielkich rozmiarach w rejonie wsi: Budy Kupientyńskie, Danusin, Czerwonka, Kosierady, Dolne Pole, Kostki, Kolonia Brzozów i Węże. Z okresu stadiału Wkry zlodowacenia środkowopolskiego, z uwagi na brak obecności lądolodu na ternie gminy, nie występują formy geologiczne powstałe na skutek jego bezpośredniej działalności. Niemniej jednak wystąpiło oddziaływanie wód fluwioglacjalnych płynących doliną marginalną przed czołem lądolodu. W czasie zlodowacenia bałtyckiego obszar opracowania znajdował się w strefie peryglacjalnej. Na tym terenie miała miejsce denudacja wysoczyzny morenowej. Spowodowała ona łagodzenie stoków, obniżanie wzniesień oraz wypełnianie obniżień. Z okresu schyłku zlodowacenia pochodzą pola piasków i wydm. Na terenie gminy Sokołów Podlaski przypowierzchniowe warstwy gruntów tworzą utwory plejstocenyjskie w postaci glin, piasków, żwirów morenowych oraz piasków wodnolodowcowych i fluwioglacjalnych, a także utwory holocenyjskie, takie jak: muły, mułki i namuły organiczne. Na terenie opracowania dominują osady morenowe. Składają się na nie piaski gliniaste i gliny zwałowe. Miejscami występują przewarstwienia piasków i żwirów. Z kolei w zachodniej części gminy znaczne powierzchnie pokrywają wodnolodowcowe piaski, piaski ze żwirem i żwiry oraz miejscami piaski gliniaste. Na wschód od Emilianowa znajduje się sandr zbudowany z piasków, piasków ze żwirami oraz piasków z przewarstwieniami mułków. Piaski, żwiry oraz lokalne gliny występują w rejonie wsi Kostki, Kosierady, Czerwonka, Danusin, Kolonia Brzozów, Kolonia Bachorza, Budy Kupientyńskie, Dolne Pole oraz Węże Górne. Są to osady pochodzące z akumulacji moreny czołowej.

8.3. Warunki budowlane

O warunkach geologiczno-inżynierskich decyduje kilka czynników – rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość usytuowania zwierciadła wód podziemnych, występowanie procesów geodynamicznych i inne. Do obszarów o warunkach korzystnych, sprzyjających budownictwu należą rejon o gruntach spoistych: zwartych, półzwartych i twardoplastycznych oraz gruntach sypkich średniozagęszczonych i zagęszczonych, na których nie występują zjawiska geodynamiczne, a głębokość zwierciadła wody gruntowej przekracza 2 m p.p.t.

Do gruntów o niekorzystnych warunkach geologiczno-inżynierskich, utrudniających budownictwo należą grunty słabonośne, do których zalicza się: grunty organiczne, grunty spoiste plastyczne i miękkoplastyczne, a także grunty niespoiste w stanie luźnym. Niekorzystne warunki geologiczno-inżynierskie związane są ze wszystkimi terenami, na których zwierciadło wód gruntowych występuje płycej niż 2 m od powierzchni terenu, bądź występują wody o zwiększonej agresywności względem betonów. Zalicza się tu ponadto tereny podmokłe i zabagnione, zalewane podczas powodzi oraz rejon, gdzie spadki terenu przekraczają 12%.

Znaczna część obszaru gminy została sklasyfikowana jako posiadająca korzystne warunki podłoża budowlanego. Tereny o warunkach niekorzystnych występują najczęściej w obrębie cieków oraz dolin rzecznych. Obszary planu miejscowego charakteryzują się korzystnymi warunkami dla lokalizacji budownictwa.

8.4. Surowce mineralne

Na terenie gminy Sokołów Podlaski występują cztery udokumentowane złoża surowców mineralnych piasków i żwirów. Dla trzech złóż wyznaczono obszary i tereny górnicze. Występowanie osadów piaszczystych na omawianym terenie związane jest z czwartorzędowymi osadami zlodowaceń środkowopolskich (Warty).

W granicach terenów objętych planem miejscowym nie występują złoża oraz obszary i tereny górnicze.

8.5. Gleby

Gleby gminy Sokołów Podlaski wykształciły się głównie na utworach lodowcowych i wodnolodowcowych, miejscami również na utworach współczesnych. Pod względem typologicznym gleby te są mało zróżnicowane. Przeważają gleby bielcowe i brunatne, wytworzone na piaskach gliniastych lekkich lub piaskach słabo gliniastych oraz glinach morenowych. Znaczne powierzchnie zajmują czarne ziemie. W dolinach i obniżeniach terenu występują czarne ziemie wytworzone z piasków słabo gliniastych i piasków gliniastych lekkich oraz gleby mułowo-torfowe.

Na terenie gminy Sokołów Podlaski dominują gleby następujących kompleksów rolniczej przydatności gleb: pszennego dobrego (zlokalizowane we wszystkich miejscowościach gminy) i żytniego bardzo dobrego (znajdują się one we wsiach: Przeździatka, Nowa Wieś, Podrogów, Ząbków, Żanecin, Przywózki i Bartosz). We wszystkich obrębach ewidencyjnych występują również pojedyncze płaty kompleksów żytniego dobrego i żytniego słabego. Kompleks żytni bardzo słaby występuje lokalnie w miejscowościach: Bartosz, Przywózki, Wólka Miedzyńska, Karlusin, Łubianki, Budy Kupientyńskie, Podrogów, Przeździatka-Kolonia, Nowa Wieś, Wyrąb i Ząbków. Z kolei kompleks zbożowo-pastewny mocny znajduje się w miejscowościach: Bartosz, Nowa Wieś, Ząbków, Przeździatka, Przywózki, Budy Kupientyńskie oraz Żanecin. Gleby kompleksu zbożowo-pastewnego słabego występują pojedynczo we wsiach: Budy Kupientyńskie, Bartosz, Przeździatka, Przywózki,

Karlusin i Wólka Miedzyńska. Gleby najwyższej jakości, kompleksu pszennego bardzo dobrego znajdują się w granicach obrębów ewidencyjnych: Przeździatka, Nowa Wieś i Karlusin.

Użytki zielone w gminie Sokołów Podlaski zaliczają się głównie do kompleksu średniego i występują we wszystkich obrębach ewidencyjnych. Z kolei kompleks użytków zielonych słabych zlokalizowany jest punktowo we wszystkich miejscowościach gminy z wyjątkiem wsi: Wólka Miedzyńska, Przeździatka, Wesoła, Wyrąb i Żanecin. Użytki zielone dobre występują we wsiach: Bartosz, Przeździatka, Skibniew-Podawce, Wólka Miedzyńska, Brzozów, Dziegietnia, Kol. Dziegietnia, Emilianów, Justynów, Krasnodęby Kasmy, Krasnodęby-Rafały, Krasów, Nowa Wieś, Podrogów, Krasnodęby-Sypytki, Podkupientyn, Pogorzeli, Ząbków-Kolonia oraz Żanecin. Gleby o najniższej przydatności rolniczej znajdują się w obrębach ewidencyjnych: Budy Kupienyńskie, Kostki, Karlusin, Walerów, Skibniew-Kurcze, Chmielew, Czerwonka, Węże oraz Ząbków.

Na terenie gminy wiejskiej Sokołów Podlaski znajdują się gleby o klasach bonitacyjnych od II do VIz. Najcenniejszymi glebami są gleby od II – IIIb, które są rozproszone po całej gminie. Powyższą klasę reprezentują gleby bielcowe, czarne ziemie właściwe i deluwialne. Gleby niższych kompleksów znajdują się przeważnie na zachodzie oraz północnej części gminy. Są to najczęściej gleby brunatne wylugowane, murszowo-mineralne oraz gleby niesklasyfikowane pod lasami.

W granicach terenów objętych planem miejscowym miejscami występują gleby chronione klas I-III.

8.6. Użytkowanie gruntów

W granicach obszaru gminy Sokołów Podlaski dominują użytki rolne (ok. 71,75%), wśród których największy udział mają grunty orne (ok. 60,7% powierzchni gminy). Zajmują one rozległe tereny na obszarze całej gminy. W produkcji roślinnej dominuje uprawa zbóż. Część gospodarstw prowadzi produkcję zwierzęcą lub mieszaną. Dominuje hodowla trzody chlewnej, bądź bydła. Łąki oraz pastwiska, które w sumie zajmują ok. 10,2% gminy, zlokalizowane są głównie w dolinach mniejszych cieków. Sady pokrywają niewielkie powierzchnie i posiadają marginalne znaczenie. W strukturze użytków rolnych znajdują się także grunty pod stawami, grunty pod rowami, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz nieużytki.

Grunty zabudowane stanowią ok. 3,76% powierzchni gminy z czego większość to grunty rolne zabudowane – obrazuje to charakter rolniczy gminy. Sieć osadnicza poszczególnych miejscowości koncentruje się głównie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. W miejscowościach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Sokołów Podlaski obserwuje się nasilającą się presję budowlaną.

Lesistość obszaru wynosi ok. 21,4% i jest niższa niż średnia lesistość Polski (ok. 30%). Duży kompleks leśny zlokalizowany w północno-wschodniej części gminy, natomiast kilka mniejszych rozmieszczonych jest w rejonie Pogorzeli, Wyrębu, Przeździatki, Dąbrowy, Dolnego Pola i Węży Górnych. Wody powierzchniowe stanowią ok. 0,5% powierzchni gminy i są to głównie tereny mniejszych cieków występujących w gminie.

Działki pod drogami zajmują ok. 2,2% a tereny kolejowe ok. 0,05% powierzchni gminy. Udział pozostałych użytków gruntowych w skali gminy jest niewielki.

Sieć komunikacyjną obszaru analizy tworzą:

- droga krajowa nr 63: granica polsko-rosyjska - Giżycko - Łomża - Zambrów - Siedlce - Łuków - Radzyń Podlaski - granica polsko-białoruska,
- droga krajowa nr 62: Płock - Wyszogród - Zakroczym - Serock - Wyszaków - Łochów - Węgrów - Sokołów Podlaski,
- droga wojewódzka nr 627: Ostrołęka - Ostrów Mazowiecki - Małkinia - Kosów Lacki - Sokołów Podlaski.

Przez teren gminy przebiega także niezelektryfikowana linia kolejowa nr 55 (Sokołów Podlaski – Siedlce).

W granicach obszarów objętych planem miejscowym występują głównie grunty orne, sady, łąki oraz pastwiska trwałe, a także pojedyncze tereny obejmujące istniejącą zabudowę oraz drogi.

8.7. Warunki hydrologiczne

8.7.1. Wody powierzchniowe

Obszar gminy Sokołów Podlaski znajduje się na terenie dorzecza Bugu. Odwadniają go głównie cieki, takie jak: Czerwonka, Cetynia, Miedzanka oraz Buczynka wraz z ich mniejszymi dopływami. Cetynia, stanowiąca lewobrzeżny dopływ Bugu, przepływa przez centralną część gminy. Źródła rzeki znajdują się w rejonie wsi Żanecin i Karlusin, na południe od miasta Sokołów Podlaski. W granicach analizowanego terenu przepływa jedynie na krótkim odcinku. Ciek Buczynka stanowi lewobrzeżny dopływ Bugu, mający swoje ujście na terenie gminy Cerańów. Źródła rzeki znajdują się w północnej części uroczyska Przeździatka, w północnym fragmencie gminy Sokołów Podlaski. Czerwonka przepływa w południowo-zachodniej części gminy i stanowi prawobrzeżny dopływ Liwca. Swoje źródła ma na terenach leśnych pomiędzy wsiami Węże i Dolne Pole. Ciek Miedzanka wypływa z zatorfionego zagłębienia znajdującego się na południe od wsi Wólka Miedzyńska. Stanowi ona prawobrzeżny dopływ Liwca. Posiada sztuczne i bardzo głębokie koryto. Na terenie gminy występuje jedynie jej odcinek źródłowy.

W granicach gminy Sokołów Podlaski nie występują większe naturalne zbiorniki wodne. Miejscami można zaobserwować śródbagiennie zbiorniki, które posiadają zmienny poziom lustra wody. Jest on zależny od ilości opadów atmosferycznych oraz pory roku. Występują również wypełnione wodą dna zagłębień bezodpływowych. Są one pozostałościami po istniejących niegdyś jeziorkach polodowcowych. Do sztucznych zbiorników wodnych oraz wód płynących na terenie gminy można zaliczyć nieliczne torfianki, zbiorniki powstałe na terenach po eksploatacjach kopalin, zbiorniki przeciwpożarowe oraz rowy melioracyjne. Większe zbiorniki wodne występują w miejscowościach Ząbków-Kolonia, Węże, Pogorzel oraz na terenie lasów w obrębie ewidencyjnym Budy Kupientyńskie.

Gmina wiejska Sokołów Podlaski położona jest na obszarze dorzecza Wisły w regionie wodnym Bugu. Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach obszaru opracowania zlokalizowanych jest 8 jednostek:

- RW200010267145949 Myśla,
- RW2000102671471239 Cetynia do Okna,
- RW20001026714749 Kosówka,
- RW200010267148147 Stara Rzeka do Dopływu z Kukawek,
- RW20001026714856 Dopływ z Ruchny,
- RW200010267148589 Grochowska Struga,
- RW20001026714869 Miedzanka,
- RW200015267147329 Buczynka.

Obszary planu miejscowego znajdują się w granicach 4 z wymienionych jednostek: RW20001026714869 Miedzanka (obszar mpzp w obrębie ewidencyjnym Ząbków Kolonia oraz fragmenty obszarów w obrębie ewidencyjnym Nowa Wieś i Budy Kupientyńskie), RW2000102671471239 Cetynia do Okna (obszary mpzp w obrębach ewidencyjnych Łubianki, Wyrąb oraz fragmenty obszarów w obrębach ewidencyjnych Budy Kupientyńskie, Karlusin, Żanecin,

Walerów), RW200010267148147 Stara Rzeką do Dopływu z Kukawek (fragmenty obszarów w obrębach ewidencyjnych Karlusin, Żanecin), RW200010267148589 Grochowska Struga (obszary mpzp w obrębach ewidencyjnych Brzozów, Brzozów Kolonia, Walerów, Justynów, Węże).

Wymienione JCWP posiadają status „naturalnej części wód”. Jednolite części wód powierzchniowych: Miedzanka, Cetynia do Okna, Stara Rzeką do Dopływu z Kukawek, Grochowska Struga nie znajdują się w wykazie JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz nie są przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Wymienione zlewnie JCWP stanowią obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Na terenie zlewni Miedzanka znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Nadbużański Park Krajobrazowy, Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002, Obszar Natura 2000 Ostoja Nadliwiecka PLH140032, użytek ekologiczny „użytek 614”, użytek ekologiczny „użytek 619”.

Na terenie zlewni Cetynia do Okna znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: użytek ekologiczny „Derkacz”.

Na terenie zlewni Stara Rzeką do Dopływu z Kukawek znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Na terenie zlewni Grochowska Struga znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002, Obszar Natura 2000 Ostoja Nadliwiecka PLH140032, użytek ekologiczny „użytek 478”.

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze gminy kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne. Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022) w 3 jednolitych częściach wód powierzchniowych na obszarze opracowania, stan ogólny określany był jako zły, natomiast w 1 stan ogólny nie został oceniony. Ocenę stanu wszystkich JCWP w granicach obszarów objętych mpzp przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab. 1. Ogólna ocena stanu JCWP na terenie obszarów opracowania

Nazwa	Typ JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Wskaźniki determinujące stan chemiczny	Stan JCW
Miedzanka (RW20001026 714869)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	umiarkowany stan ekologiczny	azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrofity, makrobezkręgowce, ichtiofauna	stan chemiczny poniżej dobrego	benzo(a)piren; bromowane difenyloetery, rtęć	zły stan wód
Cetynia do Okna (RW20001026 71471239)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	umiarkowany stan ekologiczny	BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrofity	stan chemiczny poniżej dobrego	benzo(a)piren, fluoranten	zły stan wód
Stara Rzeka do Dopływu z Kukawek (RW20001026 7148147)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	umiarkowany stan ekologiczny	azot ogólny, azot azotanowy, fosfor fosforanowy (V)	brak danych	nie dotyczy	zły stan wód
Grochowska Struga (RW20001026 7148589)	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	makrofity, bezkręgowce, ichtiofauna	stan chemiczny dobry	nie dotyczy	brak danych

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022)

Zlewnia JCWP Miedzanka jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW20001026714869 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: nawożenie i depozycja;
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne;
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla JCWP Miedzanka (RW20001026714869) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, fosforany; IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyloetery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów

środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Cetynia do Okna jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrownej) oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na obszarze zlewni RW2000072263337 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
- zasalające: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym);
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne;
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla JCWP Cetynia do Okna (RW2000102671471239) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, OWO, BZT5; fluoranten(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: fosfor ogólny, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Stara Rzeką do Dopływu z Kukawek jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny.

Na obszarze zlewni RW200010267148147 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: nawożenie i depozycja;
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta i budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe.

Dla JCWP Stara Rzeką do Dopływu z Kukawek (RW200010267148147) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, fosforany. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia JCWP Grochowska Struga jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych, do których należy: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz dobry stan chemiczny.

Na obszarze zlewni RW200010267148589 zidentyfikowano następujące presje:

- hydromorfologiczne: budowle piętrzące - rzeki główne.

Dla JCWP Grochowska Struga (RW200010267148589) zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MIR, EFI+PL/ IBI_PL, MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

8.7.2. Wody podziemne

Według Atlasu hydrogeologicznego Polski obszar gminy Sokołów Podlaski leży w subregionie centralnym regionu mazowieckiego, regionie mazowieckim, podregionie wschodniomazowieckim.

W rejonie opracowania i jego sąsiedztwie użytkowe poziomy wodonośne występują w obrębie dwóch pięter: czwartorzędowego i trzeciorzędowego. Piętro czwartorzędowe ma powszechne rozprzestrzenienie, a w jego obrębie wyróżnia się trzy poziomy wodonośne. Piętro to stanowi główne źródło zaopatrzenia w wodę odbiorców komunalnych i przemysłowych. Pierwszy poziom wodonośny jest wykształcony w postaci piasków wodnolodowcowych zlodowacenia warty. Jego strop zalega na wysokości 110–180 m n.p.m. Miąższość utworów wodonośnych jest zmienna. Zwierciadło wody ma zwykle charakter swobodny lub jest pod niewielkim naporem. Zwierciadło ustalone wód występuje na głębokości kilku metrów p.p.t. Pierwszy poziom wodonośny nie jest izolowany na terenie wsi Bartoszkolonia i Żanecin. Średnia izolacja występuje w miejscowościach Dolne Pole, Justynów, Czerwonka, Grochów Szlachecki, Krasów, Kosierady Wielkie oraz Krasnodęby-Rafały. Na pozostałym obszarze gminy pierwszy poziom wodonośny jest dobrze izolowany.

Drugi poziom wodonośny na przeważającej części obszaru jest głównym poziomem użytkowym. Jest on związany z wodami porowymi, występującymi w piaszczystych i piaszczysto-żwirowych poziomach interglacialnych na różnych głębokościach. Przeważnie charakteryzuje się on miąższością od 10 do 20 m.

Trzeci poziom wodonośny ma lokalny zasięg i występuje w zagłębieniach powierzchni podczwartorzędowej. Budują go głównie piaszczyste i piaszczysto-żwirowe osady zlodowaceń południowopolskich o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów. Strop poziomu występuje na rzędnej około 70 m n.p.m.

Zasilanie piętra czwartorzędowego następuje drogą bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych w dolinach, przez rozcięcia erozyjne oraz w wyniku przesączania przez utwory słabo przepuszczalne na wysoczyźnie.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne ma niewielkie rozprzestrzenienie na obszarze gminy. W jego obrębie wydzielono dwa poziomy: mioceński i oligoceński. Poziom mioceński jest ujmowany jednym otworem w Sokołowie Podlaskim. Budują go osady piaszczyste. Oligoceński poziom wodonośny nie jest ujęty w żadnej studni. Jego obecność jest znana z profili otworów wykonanych w rejonie Sokołowa Podlaskiego. Wykształcony jest on w postaci glaukonitowych piasków drobnoziarnistych i pylastych. Zasilanie piętra trzeciorzędowego następuje przez infiltrację wód z warstw wyżej ległych i przez okna hydrogeologiczne w strefach dolin kopalnych.

Według podziału na regiony wodne wiejska gmina Sokołów Podlaski zaliczana jest do Regionu Bugu, Środkowej Wisły. Zgodnie z kategoryzacją kraju na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obszar gminy (w tym obszary objęte mpzp) położony jest w zasięgu PLGW200055 (55). Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022) przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. W granicach JCWPd nr 55 znajdują się następujące obszary chronione wymienione w zał. IV RDW:

- JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – w granicach JCWPd zalicza się do nich: 23 Rezerваты przyrody, 2 Parki krajobrazowe, 4 Obszary Natura 2000 – OSO, 7 Obszarów Natura 2000 – SOO, 9 Obszarów chronionego krajobrazu oraz 132 Użytki ekologiczne.

Według regionalizacji A. S. Kleczkowskiego (1990) obszar gminy (w tym obszary objęte mpzp) znajduje się w obrębie nieudokumentowanego trzeciorzędowego zbiornika: Subniecka Warszawska (GZWP nr 215) o szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 250 tys. m³/d i średniej głębokości ujęć 160 m.

Stan wód podziemnych

Zgodnie z kategoryzacją kraju na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd) obszar gminy (w tym obszary objęte mpzp) położony jest w zasięgu PLGW200055 (55). Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022) przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Jakość wód podziemnych w granicach opracowania jest zróżnicowana. Wody poziomów czwartorzędowych odznaczają się zróżnicowaną jakością. Wody poziomu I zaliczono do wód dobrej jakości (klasa I), nie wymagających uzdatniania. Wody poziomu II w większości zaliczono do średniej jakości (klasa II) z uwagi na podwyższoną ilość żelaza i manganu, a lokalnie w miejscowościach Ząbków i Przeździatka - do wód złej jakości (klasa III), wymagających skomplikowanego uzdatniania ze względu na przekroczenie dopuszczalnej zawartości żelaza, odpowiednio 7 i 60 mg/dm³. Wody poziomu III są głównie średniej jakości (klasa II) i wymagają prostego uzdatniania, miejscami występują wody dobrej jakości (klasa Ia). Jakość wód poziomów trzeciorzędowych nie została oceniona.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych.

Stopień zagrożenia wód podziemnych na terenie gminy jest zróżnicowany. Dla większości gminy stopień zagrożenia został oceniony jako niski lub bardzo niski. Do obszarów o bardzo niskim zagrożeniu zaliczone zostały miejsca na wschodzie gminy oraz niewielkie fragmenty w zachodniej części. Są to tereny o ograniczonej dostępności, wysokiej odporności poziomu wodonośnego oraz o jego głębokim zaleganiu (powyżej 100 m). Natomiast obszary o niskim zagrożeniu występują w zachodniej oraz północnej części gminy. Obszary te cechuje średnia odporność poziomu, jego zaleganiu pomiędzy 50 – 100 m p.p.g z potencjalnymi ogniskami zanieczyszczeń z uwagi na działalność rolniczą. Średnim poziomem zagrożenia charakteryzują się tereny przy północnej granicy z miastem Sokołów Podlaski. Są to obszary o niskiej odporności poziomu głównego i z potencjalnymi ogniskami zanieczyszczeń z uwagi na bliskość miasta.

Największym zagrożeniem dla wód podziemnych na terenie gminy oraz w rejonie obszarów objętych mpzp są: obiekty z działalności sektora komunalno-bytowego (bezodpływowe zbiorniki na nieczystości, nieszczelna sieć kanalizacyjna), nawozy i środki ochrony roślin, drogi, obiekty produkcyjne oraz zanieczyszczone wody powierzchniowe.

8.8. Klimat i powietrze

Teren opracowania zlokalizowany jest w środkowo-wschodniej części regionu Mazowiecko-Podlaskiego. Obszar ten cechuje wpływ ostrego klimatu kontynentalnego, z dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, krótką wiosną, stosunkowo długim i ciepłym latem oraz długą i chłodną zimą. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą +20°C, najzimniejszy styczeń, którego średnia temperatura wynosi -1,7°C. Zima jest długa i dosyć ostra. W ciągu roku występuje średnio 131 dni z przymrozkami, które sporadycznie mogą występować również w maju i we wrześniu. Dni o temperaturze maksymalnej poniżej 0°C jest średnio 53, a dni z temperaturą minimalną poniżej -10°C jest 33. Okres bez przymrozkowy trwa 160 dni, a okres wegetacyjny 210 dni. Pokrywa śnieżna zalega przez ok. 110 dni, a jej ustąpienie przypada zazwyczaj na koniec marca. Średnia względna roczna wilgotność powietrza wynosi 82%. Średnia roczna wartość zachmurzenia jest nieco niższa niż przeciętna w kraju i wynosi 6,5 stopnia pokrycia nieba. Największe zachmurzenie przypada na okres zimowy – w listopadzie wynosi 8,4, a najmniejsze w czerwcu i wrześniu. Średnia roczna wielkość opadów atmosferycznych na terenie opracowania jest niska i wynosi 560 mm. Przeważają wiatry zachodnie (około 15%). Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,0 m/sek. Wiatry silne i bardzo silne występują rzadko i pochodzą z kierunku zachodniego.

Na przestrzeni 10 lat średnie wartości wskaźników klimatycznych uległy zmianie. W 2024 roku usłonecznienie wynosiło ok. 1900–2000 h. Średnia roczna temperatura w 2024 roku wyniosła 10,0-11,0 °C, podczas gdy 10 lat wcześniej osiągała wartość 7,0-8,0 °C. W okresie 2014–2024 dobowe temperatury maksymalne o prawdopodobieństwie wystąpienia 5% uległy wzrostowi o 1°C, podobnie jak dobowe temperatury minimalne o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%, która wzrosła aż o 4°C. Z kolei w przypadku rocznej sumy opadów wskaźnik w stosunku do 2014 r. utrzymał się na podobnym poziomie.

Tab. 2. Wskaźniki klimatyczne dla okolic gminy Sokółów Podlaski na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Wskaźnik	2014	2024
Usłonecznienie	1700 do 1800 h	1900 do 2000 h
Średnia roczna temperatura	7,0-8,0 °C	10,0-11,0 °C
Maksymalna dobowe temperatura powietrza o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%	27 do 28 °C	28 do 29 °C
Minimalna dobowe temperatura powietrza o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%	-9 do -8 °C	-5 do -4 °C
Roczne sumy opadów atmosferycznych	500 do 600 mm	500 do 600 mm

Źródło: Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2014 oraz 2024, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>

Stan powietrza atmosferycznego

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo mazowieckie zostało podzielone na 4 strefy: aglomerację Warszawską, miasto Płock, miasto Radom oraz strefę mazowiecką

(obejmującą pozostały obszar województwa). Gmina Sokółów Podlaski została zaliczona do strefy mazowieckiej. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie mazowieckiej wytypowano dwie substancje, dla których poziom dopuszczalny lub docelowy został przekroczony według kryteriów ochrony zdrowia (O₃ cel długoterminowy, BaP) i określono dla tych zanieczyszczeń klasę D2 lub C. Pozostałe substancje mieściły się w normach i zaliczono je do klasy A.

Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie mazowieckiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2025)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	O ₃ cel długoterminowy	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	C	A1

Źródło: GIOŚ 2025, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2024 r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2024 roku w strefie mazowieckiej normy zostały przekroczone jedynie dla O₃ w przypadku celu długoterminowego

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie mazowieckiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2025)

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń			
	SO ₂	NO _x	O ₃	O ₃ cel długoterminowy
Strefa mazowiecka	A	A	A	D2

Źródło: GIOŚ 2025, Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2024 r.

8.9. Walory krajobrazowe oraz zabytki kultury

Gmina Sokółów Podlaski charakteryzuje się równinnym krajobrazem. Do jego urozmaicenia przyczynia się występowanie nielicznych wzgórz morenowych w północnej i zachodniej części gminy. Na obszarze opracowania nie występują duże formy dolinne. Wąskie dolinki zostały utworzone przez niewielkie ciek przepływające przez teren analizy.

Dominującym typem krajobrazu jest krajobraz rolniczy z dużym udziałem pól uprawnych. Charakteryzuje się on występowaniem silnie rozdrobnionych pól oraz licznymi zadrzewieniami oraz pojedynczymi drzewami śródpolnymi. Pola poprzecinane są drogami dojazdowymi, często ze szpalerami drzew oraz zabudową wiejską. Przyczynia się to do zróżnicowania krajobrazu, pozbawionego monotonii wielkoobszarowych pól. Szczególne zróżnicowanie występuje we wschodniej części gminy pomiędzy wsiami Budy Kupientyńskie i Podrogów, a także w części zachodniej między Ząbkowem, Chmielewem a Dąbrową oraz koło wsi Węże. W krajobrazie gminy wyróżnia się duży kompleks leśny zlokalizowany w jej północno-wschodniej części oraz kilka mniejszych rozmieszczonych w rejonie Pogorzeli, Wyrębu, Przeździatki, Dąbrowy, Dolnego Pola i Węży Górnych. W dolinach cieków występują niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia. Na terenie gminy nie występują większe zbiorniki wodne.

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa mazowieckiego, przyjętym uchwałą 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa mazowieckiego, w granicach objętych opracowaniem nie znajdują się krajobrazy priorytetowe.

Krajobraz kulturowy stanowi przede wszystkim zabudowa jednorodzinna, która w wielu miejscach nawiązuje do tradycyjnych form wiejskich. Negatywnym zjawiskiem jest jej rozpraszanie, które wpływa negatywnie na krajobraz otwartych terenów rolnych. W krajobrazie widoczne są również pojedyncze zakłady przemysłowe, budynki usługowe i kulturalne.

Do jednego z najcenniejszych obiektów zabytkowych w gminie Sokołów Podlaski można zaliczyć kościół w miejscowości Skibniew-Podawce (wraz z otoczeniem) wpisany do rejestru zabytków. Istotnym zabytkiem jest również kościół św. Jana Chrzciciela w Czerwonce. Ważne w krajobrazie kulturowym gminy są także miejsca pamięci narodowej oraz pomniki osób zasłużonych dla regionu, takie jak kopiec w Czerwonce oraz mogiła żołnierska w miejscowości Wyrąb. Przykładem architektury dworskiej w gminie jest Zespół dworsko-parkowy w Bachorzy, który został założony w XVII wieku, a około 1850 roku został przebudowany. Do zabytkowych nekropoli zlokalizowanych na terenie gminy można zaliczyć cmentarze w Skibniewie-Podawcach oraz w Czerwonce. Objęte ochroną zostały również układy ruralistyczne trzech miejscowości (Czerwotka, Przywózki oraz Skibniew-Podawce). Na terenie gminy licznie występują zabytkowe przykłady zabudowy wiejskiej.

W granicach obszarów objętych planem miejscowym nie znajdują się zabytki ujęte w rejestrze zabytków oraz w ewidencji zabytków. Na terenie 13RZM zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne o numerze AZP 053-078/19 figurujące w ewidencji zabytków.

Negatywnymi elementami krajobrazu są między innymi napowietrzne linie elektroenergetyczne.

8.10. Różnorodność biologiczna

8.10.1. Szata roślinna

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (Matuszkiewicz 2008) teren gminy należy do Działu Mazowiecko-Poleskiego, Krainy Północnomazowiecko-Podlaskiej, Podkrainy Południowopodlaskiej, Okręgu Wysoczyzny Siedleckiej. Na potencjalną roślinność gminy składają się: świetlista dąbrowa, postać niżowa (*Potentillo albae-Quercetum typicum*), niżowy łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*), grąd subkontynentalny, odmiana środkowopolska, seria uboga i żyzna (*Tilio-Carpinetum*) oraz kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Pino-Quercetum*).

Obszar opracowania zajęty jest w dużej mierze przez tereny rolnicze. Najcenniejszymi pod względem różnorodności biologicznej zbiorowiskami są te zlokalizowane na niektórych odcinkach cieków i przy oczkach wodnych. W granicach obrębu ewidencyjnego Budy Kupientyńskie znajdują się użytki ekologiczne w postaci bagien. Ważnymi elementami flory są także obszary leśne, jednak tworzą je głównie monokultury sosnowe, z niewielkimi domieszkami innych gatunków, co obniża ich wartość przyrodniczą.

Na kompleksy leśne w gminie Sokołów Podlaski składają się głównie bory świeże z dużym udziałem sosny pospolitej w drzewostanie oraz dużo mniejszym brzozy brodawkowatej i dębów, miejscami olsz i klonów pospolitych. Największy kompleks leśny znajduje się w północnej części gminy w granicach obrębu ewidencyjnego Budy Kupientyńskie. Wzdłuż rowów melioracyjnych oraz nad brzegami oczek wodnych występują zbiorowiska nadwodne i szuwarowe. Tworzą je ubogie zbiorowiska trzciny, pałki szerokolistnej, mozgi trzcinowatej, turzyc i sitów. Miejscami nad ciekami zachowały się łęgi jesionowo-olszowe, które uległy znacznej dewastacji. Na terenie gminy występują zbiorowiska muraw piaszkoлюбnych, na piaszczystych, suchych siedliskach. Stwierdzono tu występowanie macierzanki piaskowej, zawciągu pospolitego, kocanki piaskowej, pięciornika piaskowego, chabry nadreńskiego oraz drakwi żółtej. Zbiorowiska trawiaste zajmują zwykle tereny użytków zielonych, gdzie dominują łąki wilgotne z ostrożnikiem łąkowym oraz rdestem węzownikiem,

a w miejscach wyżej położonych łąki świeże i murawy. Dużą część obszaru gminy zajmują tereny rolne, na których uprawiane są zboża, rzadziej rośliny okopowe i rzepak. Pola nieuprawiane zajmuje roślinność trawiasta. W strefach zamieszkania dominuje roślinność synantropijna z udziałem gatunków obcych.

W granicach obszarów objętych planem miejscowym występuje głównie roślinność związana z siedliskami upraw polowych, łąk i pastwisk oraz bezpośrednim otoczeniem zabudowy.

8.10.2. Fauna

Fauna terenu gminy reprezentowana jest przez gatunki polne, leśne, łąkowe i synantropijne. Występowanie zwierząt związanych ze środowiskiem wodnym jest ograniczone jedynie do obszarów nielicznych oczek wodnych i cieków (ślimaki, owady, małże, skorupiaki i inne).

Duże ssaki kopytne reprezentowane są na obszarze gminy Sokołów Podlaski przez łosie, dziki i sarny. Wśród ssaków drapieżnych stwierdzono występowanie kuny leśnej, lisa, borsuka, łasicy. Liczną grupę stanowią ssaki owadożerne, gryzonie oraz nietoperze. W krajobrazie rolniczym obszaru spotykane są takie gatunki ptaków jak: ortolan, gawron, potrzuszc, skowronek polny i pliszka żółta. Występują tu również ptaki drapieżne: błotniak łąkowy, myszołów zwyczajny. Ptaki związane ze środowiskiem wodnym są bardzo rzadkie. W dolinkach rzecznych spotykane są: czajka, pokląskwa oraz rzadko potrzos.

Rozpoznanie fauny płazów i gadów jest niewielkie. Na terenie gminy zarejestrowano dotychczas jaszczurkę zwinkę, ale prawdopodobnie występują tu także: zaskroniec, padalec, jaszczurka żyworodna, żmija zygzakowata. Gady są reprezentowane przez co najmniej 8 gatunków m.in. ropucha szara i zielona, kumak nizinny, rzekotka drzewna oraz żaby - wodna, moczarowa jeziorowa i trawna.

Różnorodność fauny na obszarze opracowania jest typowa dla terenów rolniczych, przeplatanych zabudową, lasami oraz obszarami związanymi z ciekami. Rejon ten został dosyć intensywnie przekształcony przez człowieka. Siedliska półnaturalne, które mogą stanowić miejsce bytowania zwierząt cenniejszych ograniczone są głównie do cieków, oczek wodnych i terenów podmokłych. Dość istotne są także tereny leśne i zadrzewione, a dla części gatunków również pola i nieużytki.

W granicach obszarów objętych planem miejscowym występuje głównie fauna związana z siedliskami upraw polowych, łąk i pastwisk oraz bezpośrednim otoczeniem zabudowy.

8.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

8.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie gminy Sokołów Podlaski występują następujące obszary i obiekty chronione prawnie na mocy Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- 6 użytków ekologicznych,
- 11 pomników przyrody.

Tereny opracowania zlokalizowane w obrębach ewidencyjnych Justynów i Węże znajdują się w granicach Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W granicach mpzp nie występują inne formy ochrony przyrody.

Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Został utworzony na mocy Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach Nr XVII/99/86 z dnia 28 października 1986 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, nowelizowanego wielokrotnie rozporządzeniami Wojewody Siedleckiego i Mazowieckiego. Ostatnia zmiana w zakresie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu została podjęta Uchwałą nr 137/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 września 2018 r. w sprawie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Jednocześnie powyższa uchwała uchyliła rozporządzenie nr 17 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2449 oraz z 2013 r. poz. 2486). Zajmuje powierzchnię 34 696,63 ha, z czego na terenie gminy znajduje się 2175,8 ha.

Celem ochrony Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest zachowanie terenów o dużych walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Obszar rozciąga się na Wysoczyźnie Siedleckiej między Siedlcami a Węgrowem. Obejmuje gminy zlokalizowane w powiatach sokołowskim, węgrowskim, siedleckim oraz Siedlce. W jego granicach leżą m.in. rezerваты przyrody "Gołobórz" i "Stawy Broszkowskie". Przez niemal cały obszar przepływa rzeka Liwiec. Krajobraz Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego ma charakter rolniczy.

8.11.2. Korytarze ekologiczne

Funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii, energii i informacji w sieci ekologicznej. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy, co jest uznawane za jedną ze spraw priorytetowych w ochronie środowiska. Jest to związane z konkretnymi zasadami użytkowania terenów:

- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- etap I (2005 r.) - na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przez teren gminy Sokołów Podlaski (w tym przez obszary objęte planem) nie przebiegają korytarze o randze krajowej. Funkcje migracyjną na terenie gminy mogą pełnić doliny cieków powierzchniowych, a także ekosystemy leśne (duży kompleks leśny znajduje się w północnej części gminy w obrębie ewidencyjnym Budy Kupientyńskie), zespoły zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, podmokłe obniżenia i zagłębienia terenu. W granicach mpzp migracja może występować w obrębie terenów wód.

8.11.3. System Przyrodniczy Gminy

Przyrodniczy System Gminy (PSG) ma na celu powiązanie ze sobą oraz ochronę najcenniejszych zasobów naturalnych obszaru. Jego sprawne funkcjonowanie zapewnia prawidłowy rozwój poszczególnych ekosystemów, wymianę genetyczną oraz możliwość migracji roślin i zwierząt. Podstawowe elementy PSG to doliny rzeczne wraz z torfowiskami i terenami bagiennymi oraz węzły ekologiczne (miejsca krzyżowania się korytarzy ekologicznych lub obszary o dużym stopniu naturalności i koncentracji organizmów), które reprezentują kompleksy leśne oraz większe zespoły łąkowe. Ponadto wyróżnić można tzw. sięgacze ekologiczne, czyli pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze ciekły wodne, umożliwiające migrację w dodatkowych kierunkach, przede wszystkim ssakom lądowym.

Strukturami wspomagającymi prawidłowe funkcjonowanie PSG są:

- drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne, zespoły parkowe,
- lokalne i okresowe podmokłości, rowy wodne,
- tereny rolnicze, łąki i pastwiska.

Obszary węzłowe:

- A. Kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową położony w północnej części gminy na terenie obrębów ewidencyjnych Budy Kupientyńskie i Kostki. W jego granicach znajdują się trzy użytki ekologiczne. Stanowi kontynuację kompleksu znajdującego się poza granicami gminy. Jest on oddzielony od obszaru węzłowego B drogą wojewódzką nr 627. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- B. Kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową położony w północnej części gminy na terenie obrębów ewidencyjnych Budy Kupientyńskie, Nowa Wieś, Wólka Miedzyńska i Emilianów. W jego granicach znajdują się trzy użytki ekologiczne. Jest on oddzielony od obszaru węzłowego A drogą wojewódzką nr 627. Poprzez lokalny korytarz ekologiczny łączy się z obszarem węzłowym D. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- C. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany we wschodniej części gminy w granicach obrębów ewidencyjnych Wyrąb, Podkupientyn i Podrogów. Nie łączy się bezpośrednio z pozostałymi obszarami węzłowymi poprzez lokalne korytarze ekologiczne. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- D. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową położony na terenie Ząbkowa-Kolonii. Poprzez lokalne korytarze ekologiczne łączy się z obszarami węzłowymi B, F, G oraz H. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- E. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany w południowej części gminy w granicach obrębu ewidencyjnego Przywózki. Poprzez lokalny korytarz ekologiczny łączy się z obszarem węzłowym H. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- F. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany w południowo-zachodniej części gminy w granicach obrębów ewidencyjnych Karolew, Justynów oraz Grochów Szlachecki. Znajduje się w granicach Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Poprzez lokalne korytarze ekologiczne łączy się z obszarem węzłowym G (zlokalizowanym w bezpośrednim sąsiedztwie) oraz obszarem węzłowym D. Siegacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.

- G. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany w południowo-zachodniej części gminy w granicach obrębu ewidencyjnego Dolne Pole. Znajduje się w granicach Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Poprzez lokalne korytarze ekologiczne łączy się z obszarem węzłowym F (zlokalizowanym w bezpośrednim sąsiedztwie) oraz obszarami węzłowymi D i H. Sięgacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- H. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany w południowej części gminy w granicach obrębów ewidencyjnych Dolne Pole oraz Krasów. Znajduje się w granicach Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Poprzez lokalne korytarze ekologiczne łączy się z obszarami węzłowymi G, E oraz I. Sięgacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.
- I. Niewielki kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową zlokalizowany w południowej części gminy w granicach obrębów ewidencyjnych Kosierady Wielkie oraz Węże. Znajduje się w granicach Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Poprzez lokalny korytarz ekologiczny łączy się z obszarem węzłowym H. Sięgacze ekologiczne stanowią jego połączenia z pozostałymi elementami systemu przyrodniczego gminy.

Obszary łącznikowe:

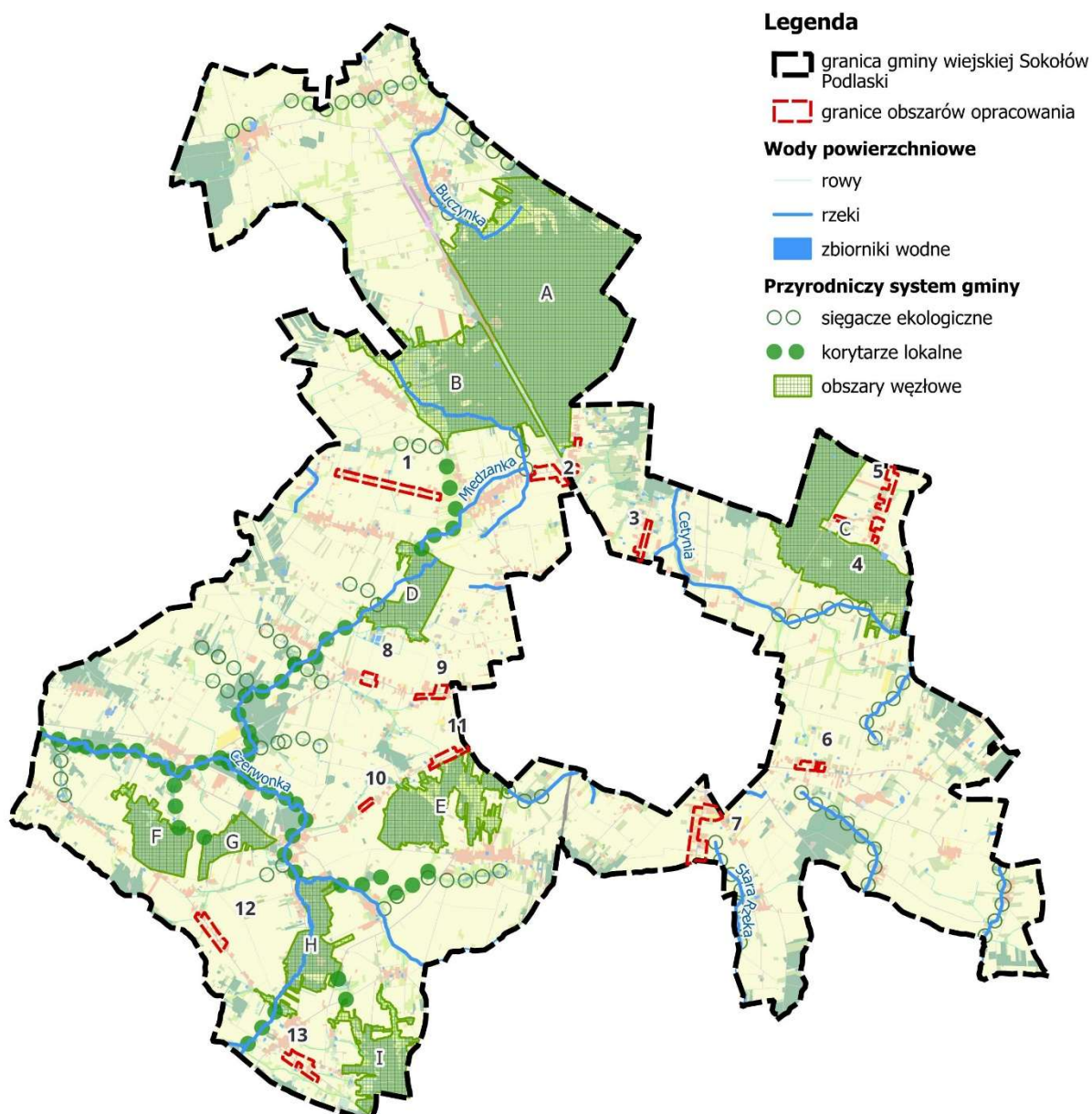
- 1. Zgrupowania mniejszych kompleksów leśnych oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.
- 2. Tereny łąkowe w dolinach cieków oraz poza nimi.
- 3. Doliny cieków mające istotne znaczenie dla połączenia gminnego systemu przyrodniczego w funkcjonalną całość.

Sięgacze ekologiczne:

- pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze ciek.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze gminy tworzą mozaikę zróżnicowanych ekosystemów, na części obszaru opracowania. Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej spowodowało, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, jednak są też fragmenty gminy, które są ich pozbawione. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego.

Położenie obszarów objętych planem miejscowym na tle przyrodniczego systemu gminy Sokółów Podlaski przedstawiono na poniższej rycinie.

Ryc. 15. Obszary opracowania na tle systemu przyrodniczego gminy Sokółów Podlaski

9. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Projekt planu zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy Gminy Sokółów Podlaski możliwy jest m.in. poprzez wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych. Mając jednak na uwadze sposób dotychczasowego zagospodarowania terenu oraz obowiązujące przepisy wynikające m.in. z objęcia części terenu Siedlecko-Węgrowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, w planie wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury

technicznej oraz komunikacyjnej. Nie przewiduje się, aby na terenach objętych planem miejscowym wystąpiło znaczące oddziaływanie w związku z możliwością realizacji tego typu inwestycji, które mogą powstawać w znacznej mierze na terenach z dopuszczeniem możliwości realizacji inwestycji celu publicznego. Ogólny opis stanu środowiska w obszarach opracowania zawiera rozdz. 7.

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

10.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych

Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzenia ścieków na terenie Gminy Sokołów Podlaski prowadzi Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Sokołowie Podlaskim. Długość czynnej sieci wodociągowej w gminie Sokołów Podlaski wynosi 149,6 km (dane GUS za 2024 r.). Woda z wodociągu dostarczana jest do 4 643 mieszkańców. Udział korzystających z instalacji w odniesieniu do całkowitej liczby mieszkańców gminy wynosi około 80%.

Pozostała ludność korzysta z rozwiązań indywidualnych.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 12 ujęć wód, z czego 8 z nich są to ujęcia wód podziemnych. Strefy ochrony bezpośredniej wyznaczono dla wszystkich ujęć z wyjątkiem ujęć w Bachorzu (działka 195/13) oraz Walerowie (działka 119/2). Nie wyznaczono stref ochrony pośredniej. Na terenie gminy znajduje się 4 ujęcia wód powierzchniowych. Dwa z nich znajdują się na rzece Czerwonka w obrębie miejscowości Węże, natomiast kolejne dwa są na rzekach: Miedzanka oraz Cetynia. Żadne z wymienionych ujęć nie znajduje się w granicach objętych mpzp.

W 2024 r. długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosiła 8,9 km i korzystało z niej 489 mieszkańców. Gmina Sokołów Podlaski jest skanalizowana w ok. 8%. Działalnością związaną z funkcjonowaniem sieci kanalizacyjnej zajmuje się Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Sokołowie Podlaskim. Na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 600 m³/dobę, pracująca na potrzeby zakładu przemysłowego. Mieszkańcy którzy nie są obsługiwani przez sieć kanalizacyjną gromadzą nieczystości w zbiornikach bezodpływowych, następnie wywożone są one pojazdami asenizacyjnymi lub korzystają z przydomowych oczyszczalni ścieków.

10.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru Gminy Sokołów Podlaski (w tym dla terenów objętych planem miejscowym) nie zostały sporządzone mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami) opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Niemniej jednak w obszarach opracowania, który sąsiaduje z mniejszymi ciekami mogą mieć miejsce lokalne podtopienia podczas wiosennych roztopów oraz nawałnych deszczy latem.

10.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Na obszarze gminy Sokołów Podlaski (w tym na terenach objętych planem miejscowym) największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, na którą składa się emisja

z działalności przemysłowej, niska emisja z gospodarstw domowych oraz emisja komunikacyjna. Dodatkowo istotny jest tutaj ruch samochodowy koncentrujący się na głównych szlakach komunikacyjnych. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych, może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych. Dodatkowo na stan powietrza atmosferycznego mogą mieć wpływ zanieczyszczenia przenoszone przez wiatry z terenu miasta Sokołów Podlaski.

10.4. Zagrożenie osuwiskowe

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu nie obserwuje się tutaj zjawisk geodynamicznych ani obszarów predysponowanych do ich powstawania. Tereny w granicach obszaru opracowania nie są narażone na występowanie ruchów masowych, według krajowego programu pn. „System Osłony Przeciwsuwiskowej” (SOPO), którego celem jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce.

10.5. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze opracowania warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych, terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy (w tym na obszarach planu miejscowego) jest ruch samochodowy odbywający się na drogach krajowych oraz wojewódzkich. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

10.6. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zajmuje się przedsiębiorca wybrany w drodze przetargu nieograniczonego. Na obszarze analizy jest to Przedsiębiorstwo Usług Inżynieryjno-Komunalnych w Sokołowie Podlaskim. Na terenie gminy Sokołów Podlaski funkcjonuje selektywny system zbiórki odpadów. Segregacja odpadów odbywa się z podziałem na: zmieszane odpady komunalne, bioodpady (odpady kuchenne), tworzywa sztuczne, papier, szkło, popiół oraz odpady wielkogabarytowe. Na obszarze opracowania powstają głównie odpady związane z funkcjonowaniem zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej i usługowej. Odpady wywożone są na składowisko zlokalizowane poza granicami gminy.

Gmina Sokołów Podlaski w roku 2023 osiągnęła poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania TR [%] – 0,23 %, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%] – 35,84 %, poziom składowania odpadów komunalnych [%] – 26,21 %.

10.7. Zagrożenia dla form ochrony przyrody

Tereny opracowania zlokalizowane w obrębach ewidencyjnych Justynów i Węże znajdują się w granicach Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. W granicach mpzp nie występują inne formy ochrony przyrody.

W granicach ww. formy ochrony przyrody obowiązuje ochrona istniejących wartości przyrodniczych, wartości kulturowych i historycznych oraz walorów krajobrazowych. Zagrożenia związane z ryzykiem skażenia poszczególnych elementów środowiska zostały omówione we

wcześniejszych podpunktach. Zagrożeniem dla walorów krajobrazowych są natomiast napowietrzne linie kablowe, wprowadzanie obiektów dysharmonijnych.

10.8. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Sokołów Podlaski (w tym w rejonie terenów objętych planem miejscowym) jest sieć drogowa, w szczególności drogi krajowe i wojewódzkie. W mniejszym stopniu powiązaniom ekologicznym zagrażają drogi niższych kategorii. Niebezpieczeństwo stanowi także zwarta zabudowa, w szczególności kształtująca się wzdłuż cieków. Zagrożeniem dla flory i fauny obszarów chronionych są zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby, a także zmiany stosunków wodnych. W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności lokalnych powiązań ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin cieków, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (lasy, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

11. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Gmina Sokołów Podlaski jest obszarem w przeważającej części typowo wiejskim i nie przewiduje się, aby w tym aspekcie w najbliższych latach zachodziły istotne zmiany. Większą część obszaru opracowania zajmują tereny rolnicze. Możliwa jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna. W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogennych może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól.

Stopień intensywności zmian zachodzących w gminie Sokołów Podlaski, można ocenić jako średni. Dominują tu tereny leśne i rolnicze, a przeważającym typem zabudowy jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Liczba ludności gminy w ostatnich latach spada (w ciągu ostatnich 10 lat spadek o ok. 5%). Niemniej jednak występuje silna potrzeba realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej z uwagi na centralne położenie, względem terenu gminy, dużego ośrodka miejskiego. Rozwój zabudowy mieszkaniowej najbardziej widoczny jest w miejscowościach położonych przy granicy z miastem Sokołów Podlaski.

Na terenie obszarów objętych planem miejscowym obowiązują jedynie ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski. Wstępnie określa ono sposób zagospodarowania analizowanych terenów. Studium nie jest jednak aktem prawa miejscowego. Dalszy rozwój przestrzenny w gminie będzie odbywał się o decyzję o warunkach zabudowy. Zmiany zachodzące w środowisku będą uwarunkowane m.in. możliwościami prawnymi zagospodarowania terenów.

12. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu miejscowego na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska t.j.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione, walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Rodzaj oddziaływania na środowisko terenów ustanowionych w miejscowym planie, będzie uzależniony od rzeczywistego zagospodarowania obszaru, wprowadzonych w dokumencie zasad ochrony środowiska oraz dopuszczonego przeznaczenia. W ramach oceny oddziaływania wyszczególniono następujące rodzaje oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany istniejących terenów wód powierzchniowych śródlądowych w granicach projektowanego planu miejscowego.

BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – utrzymanie istniejącej funkcji (dotyczy istniejących dróg oraz zabudowań).

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane obszarom częściowo zabudowanym lub niezabudowanym, na których wyznaczono zabudowę lub drogi, obejmujących głównie istniejące użytki rolne oraz pojedyncze zadrzewienia.

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonych kierunków, oddziaływanie słabe negatywne, bądź brak istotnego oddziaływania.

Tab. 5. Ocena określonych w Planie warunków zagospodarowania terenu

Nr	Stan istniejący	Przeznaczenie terenu określone w projektowanym dokumencie	Ocena wpływu na środowisko
1.	użytki rolne, zabudowa zagrodowa, droga, ciek	1RZM, 2RZM, 3RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 1KR - teren komunikacji drogowej wewnętrznej, 1WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 1RZM, 2RZM, 3RZM - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy zagrodowej na terenach użytków rolnych i istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 1KR - utrzymanie istniejącej funkcji Oddziaływanie pozytywne na terenie 1WS – zachowanie istniejącego terenu wód powierzchniowych śródlądowych
2.	użytki rolne, drogi, zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa	4RZM, 5RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 1MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, 1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 2KR, 3KR - tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, 1KDZ - teren drogi zbiorczej, 1KDG - teren drogi głównej, 1KDD, 2KDD - tereny drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 4RZM, 5RZM, 1MNW-U, 1MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 2KR, 3KR, 1KDG, 2KDD - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej oraz dróg na terenach użytków rolnych i istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenach 2MNW, 1KDZ, 1KDD - utrzymanie istniejącej funkcji
3.	użytki rolne, zabudowa mieszkaniowa, drogi, pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia	6RZM - teren zabudowy zagrodowej, 2MNW-U, 3MNW-U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 4KR, 5KR, 6KR, 7KR - tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, 3KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 6RZM, 2MNW-U, 3MNW-U, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW, 5KR, 7KR - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej oraz dróg na terenach użytków rolnych, pojedynczych zadrzewień i zakrzewień oraz istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenach 4KR, 6KR, 3KDD - utrzymanie istniejącej funkcji
4.	użytki rolne, drogi, pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia	7RZM, 8RZM, 9RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 12MNW, 13MNW, 14MNW, 15MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 4KDD, 5KDD - tereny drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 7RZM, 8RZM, 9RZM, 12MNW, 13MNW, 14MNW, 15MNW - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej na terenach użytków rolnych, pojedynczych zadrzewień i zakrzewień, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenach 4KDD, 5KDD - utrzymanie istniejącej funkcji

Nr	Stan istniejący	Przeznaczenie terenu określone w projektowanym dokumencie	Ocena wpływu na środowisko
5.	użytki rolne, zabudowa mieszkaniowa, drogi, pojedyncze zadrzewienia i zakrzewienia	10RZM - teren zabudowy zagrodowej, 16MNW, 17MNW, 18MNW, 19MNW, 20MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 6KDD, 7KDD, 8KDD - tereny drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 10RZM, 16MNW, 17MNW, 18MNW, 19MNW, 20MNW - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej na terenach użytków rolnych, pojedynczych zabudowań i pojedynczych zadrzewień i zakrzewień, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenach 6KDD, 7KDD, 8KDD - utrzymanie istniejącej funkcji
6.	użytki rolne, zabudowa zagrodowa, droga, zadrzewienia i zakrzewienia	11RZM - teren zabudowy zagrodowej, 21MNW, 22MNW, 23MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 9KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 11RZM, 21MNW, 22MNW, 23MNW - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej na terenach użytków rolnych, pojedynczych zabudowań i pojedynczych zadrzewień i zakrzewień, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 9KDD - utrzymanie istniejącej funkcji
7.	użytki rolne, zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, drogi	12RZM, 13RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 1RZ - teren zabudowy związanej z rolnictwem, 4MNW-U, 5MNW-U, 6MNW-U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, 24MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 2KDG, 3KDG - tereny drogi głównej, 10KDD, 11KDD - tereny drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 12RZM, 1RZ, 4MNW-U, 5MNW-U, 6MNW-U - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej i zagrodowej oraz zabudowy związanej z rolnictwem na terenach użytków rolnych i istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenach 2MNW, 13RZM, 24MNW, 2KDG, 3KDG, 10KDD, 11KDD - utrzymanie istniejącej funkcji
8.	użytki rolne, zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, droga	14RZM, 15RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 4KDG - teren drogi głównej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 14RZM, 15RZM - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy zagrodowej na terenach użytków rolnych i pojedynczych zabudowań, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 4KDG – utrzymanie istniejącej funkcji

Nr	Stan istniejący	Przeznaczenie terenu określone w projektowanym dokumencie	Ocena wpływu na środowisko
9.	użytki rolne, zabudowa zagrodowa i usługowa, droga	16RZM, 17RZM, 18RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 7MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, 5KDG - teren drogi głównej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 16RZM, 17RZM, 18RZM, 7MNW-U - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej i usługowej na terenach użytków rolnych i pojedynczych zabudowań, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 5KDG – utrzymanie istniejącej funkcji
10.	użytki rolne, zabudowa zagrodowa	21RZM - teren zabudowy zagrodowej	ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy zagrodowej na terenach użytków rolnych i istniejących zabudowań
11.	użytki rolne, zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, droga	19RZM, 20RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 12KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 19RZM, 20RZM - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy zagrodowej na terenach użytków rolnych i pojedynczych zabudowań, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 12KDD – utrzymanie istniejącej funkcji
12.	użytki rolne, zabudowa zagrodowa, droga, ciek, zadrzewienia i zakrzewienia	22RZM, 23RZM, 24RZM, 25RZM - tereny zabudowy zagrodowej, 2KDZ - teren drogi zbiorczej, 2WS - teren wód powierzchniowych śródlądowych	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 22RZM, 23RZM, 24RZM, 25RZM - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy zagrodowej na terenach użytków rolnych, pojedynczych zabudowań i pojedynczych zadrzewień i zakrzewień, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 2KDZ - utrzymanie istniejącej funkcji Oddziaływanie pozytywne na terenie 2WS – zachowanie istniejącego terenu wód powierzchniowych śródlądowych
13.	użytki rolne, zabudowa mieszkaniowa, droga, zadrzewienia i zakrzewienia	25MNW, 26MNW, 27MNW - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, 13KDD - teren drogi dojazdowej	ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE Oddziaływanie słabe negatywne na terenach 25MNW, 26MNW, 27MNW - wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach użytków rolnych, pojedynczych zabudowań i pojedynczych zadrzewień i zakrzewień, w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących zabudowań; Brak istotnego oddziaływania na terenie 13KDD – utrzymanie istniejącej funkcji

12.1. Oddziaływanie na ludzi

Hałas

O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu.

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zagrodowej, bądź związanej z rolnictwem. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego, na drogach, przy których zlokalizowana będzie projektowana zabudowa, na skutek zwiększenia ilości budynków oraz stale rosnącej liczby samochodów. Nie planuje się budowy nowych dróg o dużym natężeniu ruchu. Oznacza to, że potencjalne zwiększenie uciążliwości związanej z hałasem motoryzacyjnym będzie prawdopodobnie mało znaczące.

Pola elektromagnetyczne

Przez tereny opracowania przebiegają linie elektroenergetyczne średniego i wysokiego napięcia. Wzdłuż linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia wyznaczono pasy techniczne o szerokości 15 m, po 7,5 m od osi linii, natomiast od linii średniego napięcia o szerokości 10 m, po 5 m od osi linii. W pasach technicznych, o których mowa obowiązuje zakaz lokalizowania w budynkach pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi. Tym samym ograniczono ewentualne negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi.

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii i katastrofy budowlanej

W planie miejscowym nie wyznaczono terenów, na których dopuszcza się lokalizację zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Dokument w sposób prawidłowy odnosi się do przeciwdziałania poważnym awariom infrastruktury. Zachowuje pasy techniczne od linii elektroenergetycznych.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi.

12.2. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Należy jednak zaznaczyć, że obszary opracowania nie stanowią cennych siedlisk roślinnych. Obejmują one głównie grunty orne, sady, łąki oraz pastwiska trwałe, a także pojedyncze tereny obejmujące istniejącą zabudowę oraz drogi. Dzięki ustaleniu minimalnych udziałów procentowych powierzchni biologicznie czynnych, możliwe będzie zachowanie w pewnym stopniu istniejącej roślinności. Niemniej jednak w przypadku usunięcia zadrzewień można mówić o oddziaływaniu negatywnym, bezpośrednim, długoterminowym (w przypadku likwidacji dendroflory) o znaczeniu lokalnym.

W wyniku realizacji ustaleń planu, na terenach, na których zaistnieje konieczność usunięcia części powierzchni biologicznie czynnej, może dojść do utraty bądź przekształcenia siedlisk zwierząt. Jednak wokół terenów wyznaczonych do zainwestowania oraz w niedalekiej odległości występują powierzchnie o zbliżonych cechach siedliskowych, gdzie zwierzęta mają znacznie korzystniejsze warunki do bytowania. Niemniej jednak utratę istniejących siedlisk zwierząt, na skutek wprowadzenia zabudowy, ocenia się jako działanie negatywne, pośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym. Ze względu na skalę planu oraz niewielki udział potencjalnych siedlisk przyrodniczych, ubytki będą miały

niewielkie znaczenie. Dodatkowo na etapie budowy nowych obiektów może dojść do zwiększenia natężenia hałasu. Ryzyko płoszenia zwierząt zmniejsza fakt, że gatunki fauny są przyzwyczajone do funkcjonowania w bliskim sąsiedztwie ludzi. Projekt planu zakłada zachowanie części powierzchni biologicznie czynnej, co pozwoli zminimalizować potencjalne negatywne oddziaływanie.

W związku z opisanym wyżej wpływem realizacji ustaleń planu na zwierzęta i rośliny, możliwe będzie również oddziaływanie na różnorodność biologiczną. Będzie to jednak oddziaływanie o bardzo niewielkim stopniu zagrożenia dla przyrody z uwagi na stosunkowo niskie walory przyrodnicze oraz rozmiar zajętych terenów. Na terenie gminy znajdują się siedliska znacznie bogatsze w gatunki florystyczne i zwierzęce (kompleksy leśne bez ingerencji człowieka).

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną.

12.3. Oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000

Obszary opracowania mieszczą się poza granicami Obszarów Natura 2000, w granicach planu miejscowego mogą występować jedynie zagrożenia pośrednie, związane z transmisją zanieczyszczeń powietrza, wód, a także hałasu. Jednak z uwagi na występowanie w rejonie terenów analizy istniejącej zabudowy oraz ich stosunkowo małą powierzchnię nie przewiduje się negatywnego wpływu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność i powiązania z innymi obszarami, a także pozostałe cenne siedliska przyrodnicze.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

12.4. Oddziaływanie na Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu

W granicach Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajdują się tereny opracowania zlokalizowane w obrębach ewidencyjnych Justynów i Węże. Podczas planowania zagospodarowania tego obszaru należy uwzględnić zakazy wynikające z Uchwały nr 137/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 9054).

W celu określenia wpływu projektu planu miejscowego na cele ustanowione dla OChK oraz uwzględnienie obowiązujących na ich terenie zakazów, poniżej przedstawiono szczegółową analizę ustaleń projektowanego dokumentu względem obowiązujących przepisów.

Tab. 6. Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na możliwość łamania zakazów ustanowionych dla Siedlecko-Węgowski Obszar Chronionego Krajobrazu

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, 1566 i 1999 oraz z 2018 r. poz. 810, 1089 i 1479); <i>Zakaz, o którym mowa w pkt 1, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.</i> 2. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; <i>Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:</i> 1) tworzących zadrzewienia śródpolne: a) krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m², b) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm - których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego; 2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie rokują szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów), które zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia; 3) zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.	Ustalenia planu miejscowego nie są sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie Siedlecko-Węgowski Obszar Chronionego Krajobrazu. Plan miejscowy respektuje wszystkie zakazy dotyczące OChK. Ad. 1. Zgodnie z zapisami planu, w granicach opracowania zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej. Biorąc pod uwagę że plan miejscowy nie przewiduje realizacji tego rodzaju przedsięwzięć za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej, a także biorąc pod uwagę wyjątki od przedmiotowego zakazu, nie przewiduje się, aby na skutek realizacji planu wystąpiła możliwość jego łamania. Ad. 2. W wyniku wprowadzenia terenów zabudowy, na obszary dotąd niezainwestowane, możliwe jest punktowe likwidowanie zadrzewień śródpolnych i przydrożnych. W granicach opracowania nie występują zadrzewienia nadwodne. Jednocześnie podkreśla się, że potencjalne usunięcie zadrzewień będzie oddziaływaniem o bardzo małym zasięgu w odniesieniu do całej powierzchni OCHK. Podkreślić należy również, że tylko na niewielkich fragmentach terenów przeznaczonych pod zabudowę znajdują się zadrzewienia, które w wyniku realizacji ustaleń planu mogą potencjalnie zostać usunięte. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się, że potencjalna likwidacja zadrzewień śródpolnych i przydrożnych nie wiąże się z wystąpieniem znaczącego negatywnego oddziaływania. W granicach terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, w dotąd niezabudowanych obszarach, występują najczęściej otwarte tereny rolne oraz łąki i pastwiska. Ponadto zakaz nie dotyczy zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę m.in. w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. W planie wprowadzono wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, co będzie warunkowało konieczność zachowania terenów aktywnych biologicznie, w tym punktowo występujących zadrzewień. Plan miejscowy jednoznacznie wskazuje jednak, że część terenów objętych planem, znajduje się w granicach Siedlecko – Węgowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązują m.in. przepisy odrębne, a co za tym idzie również wymienione zakazy.

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt 3, nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nieprzekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobywaniu nieprzekraczającym 20 000 m³, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych - zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126 oraz z 2018 r. poz. 650 i 723).</i> 4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoślusiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych; <i>Zakaz, o którym mowa w pkt 4, nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż.</i> 5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa; 6. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; 7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości od 20 do 100 m (zgodnie z załącznikami nr 2 i 4 do uchwały) od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne	W związku z powyższym na terenie planu nie jest możliwa realizacja inwestycji, które mogłyby prowadzić do łamania przedmiotowego zakazu. Ad. 3. W granicach mpzp nie występują złoża a co za tym idzie nie wyznacza się terenów z możliwością eksploatacji górniczej. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się możliwości łamania zakazu wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Ad. 4. W planie miejscowym wyznaczono nowe tereny pod zabudowę, na których potencjalnie występuje ryzyko wykonania prac ziemnych zniekształcających rzeźbę terenu. Plan miejscowy jednoznacznie wskazuje jednak, że część terenów objętych planem, znajduje się w granicach Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązują m.in. przepisy odrębne, a co za tym idzie również wymienione zakazy. Na terenie planu obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej. W związku z powyższym na terenie planu nie jest możliwa realizacja inwestycji, które mogłyby wpływać na powierzchnię ziemi w sposób znaczący, mogący powodować łamanie zakazu obowiązującego na terenie OCHK. Ad. 5. Nie przewiduje się wystąpienia łamania zakazu na skutek realizacji planu. W ramach mpzp nie wprowadza się możliwości realizacji obiektów, które mogłyby mieć istotny wpływ na stosunki wodne na obszarze OCHK. Ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej, co pozwoli na lokalne zachowanie retencji na terenach planu. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali wszystkich terenów mpzp. Dodatkowo w planie nie wprowadza się nowych dróg wyższej kategorii. W mpzp zachowuje się istniejące ciekły w postaci terenów WS oraz wskazuje się w obszarze planu występowanie nieoznaczonych rowów melioracyjnych, dla których ustala się nakaz zachowania ciągłości przepływu wód z możliwością przebudowy i zabudowy w przypadku kolizji z projektowaną zabudową. Ad. 6. W rejonie planu miejscowego, w granicach OCHK zachowuje się istniejące wody w postaci wyznaczenia terenów WS - tereny wód powierzchniowych śródlądowych.

Zakazy	Ocena wpływu ustaleń planu miejscowego
(Dz. U. poz. 1566 i 2180 oraz z 2018 r. poz. 650, 710 i 1479) - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz, o którym mowa w pkt 7, nie dotyczy stref wyłączonych z zakazu zabudowy oznaczonych w załącznikach nr 3 i 4 do uchwały. Zakaz o którym mowa w pkt 7, nie dotyczy obiektów służących turystyce wodnej.	Z uwagi na powyższe nie przewiduje się łamania przedmiotowego zakazu na skutek realizacji planu miejscowego. Ad. 7. W granicach opracowania nie występuje pas szerokości od 20 do 100 m (zgodnie z załącznikami nr 2 i 4 do uchwały), w obrębie którego zakazuje się budowania nowych obiektów budowlanych. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się łamania przedmiotowego zakazu na skutek realizacji planu miejscowego.

Podsumowując, do negatywnych oddziaływań na lokalne zasoby przyrodnicze Siedlecko-Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu zalicza się przede wszystkim zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w wyniku rozwoju nowej zabudowy.

Biorąc jednak pod uwagę ww. argumenty uznaje się, że dokument nie wpłynie znacząco negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu.

12.5. Oddziaływanie na pozostałe obszary objęte ochroną prawną

Z uwagi na brak innych form ochrony przyrody w obrębie obszarów opracowania, nie przewiduje się powstawania dodatkowego oddziaływania na skutek zapisów planu na pozostałe formy ochrony przyrody.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na pozostałe formy ochrony przyrody.

12.6. Oddziaływanie na powiązania przyrodnicze oraz korytarze migracyjne zwierząt i roślin

Ustalenia projektu planu są zgodne z obowiązującym „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sokółów Podlaski” w zakresie wskazanych w nim obszarów powiązań przyrodniczych, ciągów i korytarzy ekologicznych. W celu zachowania drożności lokalnych korytarzy ekologicznych w mpzp wprowadzono minimalne procenty powierzchni biologicznie czynnych, które umożliwią zachowanie lokalnej migracji.

W wyniku wprowadzenia ustaleń projektu planu, nie powstaną bariery przestrzenne, znacząco utrudniające migrację zwierzętom i roślinom. Nie przewiduje się istotnego oddziaływania na system przyrodniczy gminy. Niewielkie ubytki powierzchni biologicznie czynnej nie wpłyną negatywnie na funkcjonowanie całego systemu. Ponadto w sąsiedztwie terenów projektowanego planu występuje już ograniczenia istniejącymi barierami w postaci istniejącej zabudowy poszczególnych miejscowości. W granicach planu miejscowego nie występują korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadlokalnym.

Nowa zabudowa została wskazana przy zachowaniu zasady kształtowania struktur przestrzennych uwzględniających dążenie do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego.

Nie przewiduje się wystąpienia istotnego negatywnego oddziaływania na korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze z sąsiadującymi terenami.

12.7. Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy na terenach objętych planem miejscowym nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Na terenach objętych planem istniejące wody zostały zachowane poprzez wyznaczenie terenów wód powierzchniowych śródlądowych (WS). Dodatkowo w mpzp wskazuje się występowanie nieoznaczonych rowów melioracyjnych, dla których ustala się nakaz zachowania ciągłości przepływu wód z możliwością przebudowy i zabudowy w przypadku kolizji z projektowaną zabudową. W dokumencie planu funkcjonują ustalenia ograniczające negatywny wpływ na wody, dotyczące sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Przy dostosowaniu się mieszkańców do zapisów dokumentu nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Dokument mpzp w sposób prawidłowy reguluje gospodarkę wodno-ściekową na obszarach opracowania. Jego ustalenia wiążą się z powstawaniem nowych budynków mieszkaniowych, usługowych, zagrodowych, bądź związanych z rolnictwem, a co za tym idzie zwiększenia poboru wody i produkcji ścieków. Proces ten będzie następował stopniowo a realizacja każdej nowej inwestycji będzie wiązała się z uwzględnieniem ustaleń ocenianego dokumentu i przepisów odrębnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Ustalenia planu miejscowego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, będącego skutkiem ustaleń planu miejscowego.

12.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu może dochodzić przede wszystkim podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy będzie skutkowało trwałym, punktowym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Przeznaczenie terenu pod funkcje określone w planie nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W planie wyznaczono nowe tereny do zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Plan w prawidłowy sposób reguluje gospodarkę wodno-ściekową oraz odpadową na tych terenach, dzięki czemu nie przewiduje się negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi. Ewentualne zagrożenia, związane są ze zjawiskami i incydentami, których wystąpienia nie można przewidzieć lub z postępowaniem użytkowników terenu, niezgodnym z obowiązującymi przepisami prawa.

12.9. Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu na obszarze objętym opracowaniem krajobraz ulegnie przekształceniom. Dokument wprowadza nowe teren inwestycyjne w rejonie istniejącej zabudowy. Za negatywne działanie można uznać potencjalną likwidację pojedynczych zadrzewień i zakrzewień celem wprowadzenia zabudowy. Dzięki ustalonym w planie wskaźnikom i parametrom,

możliwe będzie kształtowanie obszaru w oparciu o spójne zasady gospodarowania, co zmniejszy ryzyko powstawania obiektów dysharmonijnych oraz rozprzestrzeniania się w sposób mało kontrolowany nowej zabudowy.

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa mazowieckiego, przyjętym uchwałą 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa mazowieckiego, w granicach objętych opracowaniem nie znajdują się krajobrazy priorytetowe. Projekt planu miejscowego w pełni respektuje ustalenia audytu krajobrazowego. Tereny opracowania zlokalizowane w obrębach ewidencyjnych Justynów i Węże znajdują się w granicach Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Szczegółowa ocena oddziaływania planu miejscowego na Siedlecko – Węgrowski Obszar Chronionego Krajobrazu została przedstawiona rozdziale 12.4.

Plan ustala parametry zabudowy i kształtowania terenu, które sprzyjają zachowaniu ładu przestrzennego i estetyki krajobrazu. Dodatkowo w celu zminimalizowania potencjalnego oddziaływania na krajobraz w projekcie planu wyznacza się minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej, który pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności, która w harmonijny sposób komponuje się z lokalnym krajobrazem.

12.10. Oddziaływanie na powietrze

Źródłem zanieczyszczeń powietrza w rejonie opracowania jest emisja antropogeniczna związana przede wszystkim z transportem oraz ze stosowaniem indywidualnych pieców węglowych, a także pracami budowlanymi.

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym. W przypadku budowy rozbudowy terenów mieszkaniowych, usługowych, zagrodowych, zabudowy związanej z rolnictwem oraz dróg nastąpi wzrost ruchu samochodowego, co może wiązać się z emisją spalin do powietrza. Będzie to oddziaływanie pośrednie, średnioterminowe, lokalne, skumulowane z innymi ciągami komunikacyjnymi.

Dodatkowo, na skutek wprowadzenia nowej zabudowy, możliwe jest zwiększenie oddziaływania tzw. niskiej emisji na jakość powietrza, głównie w sytuacji stosowania paliw opałowych niskich jakości. W takim przypadku nastąpi oddziaływanie negatywne, pośrednie, okresowe (w sezonie grzewczym), o znaczeniu lokalnym. W sytuacji stosowania innych materiałów opałowych, gazowych systemów grzewczych lub pozostałych rozwiązań niegenerujących zanieczyszczeń do powietrza, wprowadzenie zabudowy nie będzie miało istotnego oddziaływania na powietrze.

W planie wprowadzono zapisy regulujące sposób zaopatrzenia w ciepło w nowych budynkach. Ustalono ogrzewanie z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem instalacji i paliw konwencjonalnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami odrębnymi. Rozwiązania te sprzyjają poprawie jakości powietrza i obniżają negatywny wpływ niskiej emisji na środowisko. Działanie takie ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na powietrze, będącego skutkiem ustaleń planu miejscowego.

12.11. Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarach analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczających zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości, a w stopniu minimalnym może modyfikować warunki wietrzne.

Ze względu na stosunkowo nieduży obszar wprowadzonej zabudowy, oddziaływanie to nie będzie miało większego znaczenia. Można zatem przyjąć, że ustalenia planu nie wpłyną na klimat.

Ekstremalne zjawiska atmosferyczne jakie mogą wystąpić w obszarze opracowania to przede wszystkim intensywne opady i gwałtowne roztopy, powodujące wezbranie wód. Innym prawdopodobnym zjawiskiem ekstremalnym są upały, których nasilenie obserwuje się w ostatnich latach. W planie uwzględniono również działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych poprzez m.in. zachowanie odpowiedniego wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na klimat.

12.12. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę przeznaczone zostały obszary w sąsiedztwie terenów zainwestowanych. W stanie niezmienionym pozostawiono najcenniejsze obszary leśne i zadrzewione znajdujące się w rejonie obszarów analizy. Tereny objęte planem miejscowym nie znajduje się w obrębie najcenniejszych siedlisk przyrodniczych. W planie założono ochronę walorów krajobrazowych w tym w szczególności Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania negatywnego na zasoby naturalne obszaru opracowania i terenów z nim sąsiadujących.

12.13. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym planem miejscowym nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków. W granicach obszaru objętego mpzp znajduje się stanowisko archeologiczne AZP 053-078/19 zlokalizowane w terenie 13RZM, dla którego plan miejscowy ustala ochronę. W obszarze stanowiska działania inwestycyjne, w tym prowadzenie robót budowlanych i prac ziemnych, które mogą powodować zniszczenie warstw kulturowych, wymagają postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi. Powyższe działania ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na dobra materialne. Ustalenia planu nie zaburzają istniejącego układu miejscowości, przewidują jedynie dalszą koncentrację zabudowy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

W celu ograniczenia ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące ustalenia:

w zakresie ochrony gleb, wód podziemnych i powierzchniowych:

- *w celu ochrony gleb, wód powierzchniowych i podziemnych ustala się:*
 - *zakaz odprowadzania do gruntu ścieków zawierających substancje zanieczyszczające w ilościach przekraczających dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń, które są określone w przepisach odrębnych;*
 - *przed wprowadzeniem wód opadowych i roztopowych do ziemi lub do wód, nakaz oczyszczenia tych wód do parametrów wymaganych przepisami odrębnymi;*
- *wskazuje się w obszarze planu występowanie nieoznaczonych rowów melioracyjnych, dla których ustala się nakaz zachowania ciągłości przepływu wód z możliwością przebudowy i zabudowy w przypadku kolizji z projektowaną zabudową;*

w zakresie sieci wodociągowej ustala się:

- *rozwój systemu wodociągowego poprzez budowę i rozbudowę sieci zbiorczej, o średnicy nie mniejszej niż 100 mm, zasilanej z ujęć wody położonych poza obszarem planu;*
- *do czasu objęcia terenów siecią wodociągową dopuszcza się lokalizowanie indywidualnych ujęć wody;*

w zakresie sieci kanalizacyjnej sanitarnej ustala się:

- *odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, a następnie oczyszczanie w oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem planu;*
- *rozwój systemu kanalizacji poprzez budowę i rozbudowę sieci, o średnicy minimalnej 50 mm dla przewodów tłocznych i 160 mm dla przewodów grawitacyjnych;*
- *zastosowanie rozwiązań indywidualnych do czasu budowy sieci kanalizacji sanitarnej;*

w zakresie sieci kanalizacji deszczowej ustala się:

- *rozwój systemu kanalizacji deszczowej poprzez budowę sieci o średnicy minimalnej 150 mm;*

w zakresie sieci elektroenergetycznych ustala się:

- *rozwój systemu elektroenergetycznego poprzez budowę sieci i urządzeń elektroenergetycznych;*
- *zasilanie poprzez istniejące i projektowane sieci i stacje elektroenergetyczne;*
- *dopuszczenie przebudowy istniejących sieci z napowietrznych na kablowe podziemne.*

w zakresie ochrony powietrza:

- *w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się ogrzewanie z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowaniem instalacji i paliw konwencjonalnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii zgodnie z przepisami odrębnymi;*

w zakresie ochrony przed hałasem:

- *ustala się ochronę przed hałasem terenów faktycznie zagospodarowanych przez obowiązek traktowania terenów oznaczonych symbolem:*

- MNW jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- MNW-U jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- RZ i RZM – jak terenów przeznaczonych na cele zabudowy zagrodowej;
- w zakresie ochrony przed hałasem ustala się zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych, urządzeń oraz zieleni izolacyjnej ograniczających negatywne skutki emisji hałasu od dróg;

w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

- Ustala się ochronę stanowiska archeologicznego figurującego w ewidencji zabytków AZP 053-078/19 zlokalizowanego w terenie 13RZM.
- W obszarze, o którym mowa, działania inwestycyjne, w tym prowadzenie robót budowlanych i prac ziemnych, które mogą powodować zniszczenie warstw kulturowych, wymagają postępowania zgodnie z przepisami odrębnymi;

inne ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- zakaz składowania odpadów niebezpiecznych;
- gromadzenie odpadów wytwarzanych na obszarze planu zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie gminy Sokółów Podlaski;
- wskazuje się, że tereny oznaczone symbolami 25MNW, 26MNW, 27MNW, 2KDZ, 13KDD, 22RZM, 23RZM, 24RZM, 25RZM oraz 2WS znajdują się w granicach Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązują przepisy odrębne oraz pozostałe ustalenia niniejszej uchwały;
- sposób zagospodarowania terenów położonych na obszarach podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych, określony został ustaleniami uchwały mpzp;
- wyznacza się pas techniczny od linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia o szerokości 15 m, po 7,5 m od osi linii:
- W pasie technicznym od linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia obowiązuje:
 - zakaz lokalizowania w budynkach pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

Ponadto w planie wprowadzono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dla poszczególnych terenów, na których dopuszczono sytuowanie obiektów, w tym określono minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej dla terenów oznaczonych symbolem:

- 1MNW – 24MNW w wysokości 50%;
- 25MNW – 27MNW w wysokości 70%;
- 1MNW-U – 7MNW-U w wysokości 40%;
- 1RZ w wysokości 40%;
- 1RZM – 21RZM w wysokości 40%;
- 22RZM – 25RZM w wysokości 60%.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz krajobrazu, w planie wprowadzono szereg wytycznych dotyczących sytuowania budynków oraz wskaźniki i parametry dotyczące m.in. wysokości, kolorystyki dla zabudowy.

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant polegający na niepodjęciu prac nad planem miejscowym uniemożliwiłby realizację nowych inwestycji oraz zamierzeń budowlanych mieszkańców gminy, co ograniczyłoby jej dalszy rozwój oraz mogłoby przyczynić się do emigracji mieszkańców. Obecny zakres planu miejscowego jest wynikiem wielu analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie miejscowym nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy gminy Sokołów Podlaski z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w rejonie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi gminy.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu miejscowego rozwiązane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

15. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Sokołów Podlaski, sporządzona zgodnie z Uchwałą Nr XXI/123/2025 Rady Gminy Sokołów Podlaski z dnia 17 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Sokołów Podlaski.

Realizacja przedmiotowego planu miejscowego ma na celu uzupełnienie istniejących terenów budowlanych w obrębach ewidencyjnych: Brzozów Kolonia, Justynów, Karlusin, Łubianki, Nowa Wieś, Budy Kupieckie, Walerów, Węże, Wyrąb, Ząbków Kolonia i Żanęcin. Obszary te zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych, wyposażonych w podstawowe sieci infrastruktury technicznej. Posiadają one dostęp do utwardzonych, urządzonych dróg publicznych i wewnętrznych, zapewniających niezbędną obsługę komunikacyjną. Plan stanowi wyraz woli Rady Gminy Sokołów Podlaski względem kształtowania przestrzeni na terenie gminy. Powyższe wpisuje się w instytucję tzw. władztwa planistycznego gminy i jest przejawem racjonalnego gospodarowania przestrzenią gminy.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu miejscowego, określenie rozwiązań eliminujących,

ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Granice terenów opracowania zostały określone w Uchwale Nr XXI/123/2025 Rady Gminy Sokołów Podlaski z dnia 17 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów w gminie Sokołów Podlaski. Analizą objęto obszary o łącznej powierzchni ok. 139,75 ha, położone w województwie mazowieckim, w powiecie sokołowskim, w gminie Sokołów Podlaski. Znajdują się one w 11 obrębach ewidencyjnych gminy: Brzozów Kolonia, Justynów, Karlusin, Łubianki, Nowa Wieś, Budy Kupientyńskie, Walerów, Węże, Wyrąb, Ząbków Kolonia i Żanęcin. W granicach planu wyznaczono tereny o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- 1) MNW - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej;
- 2) MNW-U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług;
- 3) KDG – teren drogi głównej;
- 4) KDZ - teren drogi zbiorczej;
- 5) KDD - teren drogi dojazdowej;
- 6) KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej;
- 7) RZ – teren zabudowy związanej z rolnictwem;
- 8) RZM – teren zabudowy zagrodowej;
- 9) WS – teren wód powierzchniowych śródlądowych.

Dla obszarów planu określono funkcje oraz wprowadzono szereg zapisów określających zasady użytkowania danego terenu uwzględniające postulaty idei zrównoważonego rozwoju. W prognozie oceniono skutki wprowadzenia ustaleń planu dla poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne, będącego skutkiem ustaleń dokumentu. Ustalenia dokumentu nie wpłyną negatywnie na cele określone dla obszarów Natura 2000, Siedlecko-Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ani na inne formy ochrony przyrody.

W planie miejscowym zawarte są odpowiednie zapisy regulujące m.in. gospodarkę wodno-ściekową i odpadową, chroniące wody podziemne i powierzchniowe, niedopuszczające do przekroczenia norm jakości środowiska oraz ustalające gospodarowanie terenem w zakresie ładu przestrzennego i ochrony krajobrazu. Dokument uwzględnia potrzebę ochrony terenów cennych przyrodniczo. Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie miejscowym, nie stoi w sprzeczności z zasadami zrównoważonego rozwoju. Zaproponowane rozwiązania umożliwiają rozwój gminy Sokołów Podlaski, z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody. Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu miejscowego rozwiązane w sposób prawidłowy. Projekt dokumentu uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

16. Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 105);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 567);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960).

Publikacje i pozostałe materiały źródłowe

- *Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego*, przyjęty uchwałą 48/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie audytu krajobrazowego dla województwa mazowieckiego;
- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- *Bank Danych Lokalnych*, <https://bd.l.stat.gov.pl/>
- *Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2014 oraz 2024*, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/>;
- *Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna Geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidlasik M., Richling A.; Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., i in., 2018, *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, *Geographia Polonica*, 91, 143–170.
- Lorenc H., 2005: *Atlas klimatu Polski*, IMGW Warszawa 2005;
- Matuszkiewicz J. M., 2008: *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 2022*;
- *Plan gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego 2024*;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego 2018*;

- Program ochrony środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2030 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa 2025;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sokołów Podlaski;
- System Osłony Przeciwosuwiskowej – SOPO, PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+;
- Mapa Hydrogeologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000,
- Mapa Geośrodowiskowa Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru gminy Sokołów Podlaski;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Spis rycin i tabel

Ryc. 1. Położenie obszarów opracowania na tle obrębów ewidencyjnych Gminy Sokołów Podlaski .	18
Ryc. 2. Obszar opracowania nr 1 w obrębie ewidencyjnym Ząbków Kolonia	19
Ryc. 3. Obszary opracowania nr 2 w obrębie ewidencyjnym Nowa Wieś i Budy Kupientyńskie	19
Ryc. 4. Obszar opracowania z załącznika nr 3 w obrębie ewidencyjnym Łubianki	20
Ryc. 5. Obszary opracowania nr 4 w obrębie ewidencyjnym Wyrąb	20
Ryc. 6. Obszar opracowania nr 5 w obrębie ewidencyjnym Wyrąb	21
Ryc. 7. Obszary opracowania nr 6 w obrębie ewidencyjnym Karlusin	21
Ryc. 8. Obszar opracowania nr 7 w obrębie ewidencyjnym Żanecin	22
Ryc. 9. Obszar opracowania nr 8 w obrębie ewidencyjnym Brzozów i Brzozów Kolonia.....	22
Ryc. 10. Obszar opracowania nr 9 w obrębie ewidencyjnym Brzozów Kolonia	23
Ryc. 11. Obszar opracowania nr 10 w obrębie ewidencyjnym Walerów.....	23
Ryc. 12. Obszar opracowania nr 11 w obrębie ewidencyjnym Walerów i Brzozów Kolonia	24
Ryc. 13. Obszar opracowania nr 12 w obrębie ewidencyjnym Justynów	24
Ryc. 14. Obszar opracowania nr 13 w obrębie ewidencyjnym Węże	25
Ryc. 15. Obszary opracowania na tle systemu przyrodniczego gminy Sokołów Podlaski	42
Tab. 1. Ogólna ocena stanu JCWP na terenie obszarów opracowania.....	31
Tab. 2. Wskaźniki klimatyczne dla okolic gminy Sokołów Podlaski na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.....	35
Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie mazowieckiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2025).....	36
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie mazowieckiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2025)	36
Tab. 5. Ocena określonych w Planie warunków zagospodarowania terenu.....	47
Tab. 6. Ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na możliwość łamania zakazów ustanowionych dla Siedlecko-Węgowski Obszar Chronionego Krajobrazu.....	52